

«Усе, що йде поза рами нації, це або фарисейство людей, що інтернаціональними ідеалами раді б покрити свої змагання до панування одної нації над другою, або хворобливий сентименталізм фантастів, що раді б широкими «вселюдськими» фразами покрити своє духовне відчуження від рідної нації. Сама «ніжність», пошанівок до свого, – не тільки не дасть перемоги ідеї, але не пірве свого народу».

Дмитро ДОНЦОВ,
український ідеолог.

№ 17 (1433)
26 КВІТНЯ 2023 р.

Ціна у роздріб:
7,50 грн

Передплатний індекс 33943

ВОЛИНСЬКА Газета

громадсько-політичний тижневик

Також у номері

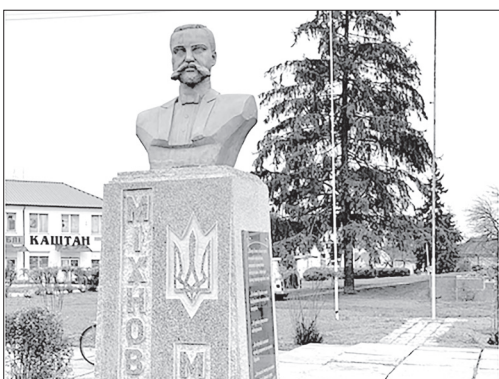
РЕПОРТАЖІ З АМЕРИКИ

Допомагають цілителі

Читайте на сторінці 8

СВЯТКУВАННЯ

Ідеолог української держави

Читайте на сторінках 4,5

ЗАМІТКИ З ФРОНТУ

ОФІЦЕРСЬКА ЧЕСТЬ І ВІДВАГА

Його героїчне та блискавичне життя увібрало як мінімум чотири географічних віхи ідентифікації подвигу. Старший лейтенант Олександр Васильєв служив у складі 14 Окремої механізованої бригади імені Князя Романа Великого, постійне місце дислокації якої у м. Володимирі на Волині. Народився Олександр Васильович на Чернігівщині. Проживав у м. Рівному, де й зараз мешкає його родина. А віддав життя за Україну в бою на Миколаївщині. Але подвиг офіцера має загальноукраїнське значення: мужність, жертвовність та відвага старшого лейтенанта Олександра Васильєва – це і яскравий взірєць, і невід'ємна складова виконання завдань за призначення всіх Збройних Сил України в доленосний період відсічі широкомасштабній агресії кремлівських головорізів.

Закінчення на сторінці 3

ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ ВІЗИТ

На кордонні трьох держав

Президент України Володимир Зеленський з робочим візитом побував на Волині. Цього разу наш гарант відвідав прикордонників на ділянці, де сходяться кордони України, Польщі та Білорусії.

Офіс Президента досить скупко проінформував, що ця знакова для нашої області подія відбулася у середу, 19 квітня. Володимир Зеленський відвідав кордонна трьох держав. Неможливо туди добратися, щоб не побачи-

ти перлину України – Шацький національний природний парк. Ділянка прикордонної застави, де безпосередньо побував наш пре-

Закінчення на сторінці 2

ПРЕЗИДЕНТСЬКИЙ ВІЗИТ

На кордонні трьох держав

Початок на с. 1

зидент, знаходиться також у мальовничій місцевості неподалік села Вільшанка. Тут, поблизу Західного Бугу, розташована гряда унікальних піщаних дюн – пам'яток природи; до цього часу зберігся так званий канал Мосціцького, яким у 30-ті роки минулого століття намагалися з'єднати води Західного Бугу і Світязя. Лиш протести та втручання громадськості зупинило копання рукотворної річки. Мальовничі ліси, численні заповідні озера, річечки, затоплені луки й болота, багатоводдя – все це міг

побачити на власні очі Президент України.

Особливою сторінкою його візиту стало безпосереднє спілкування з військовослужбовцями Державної прикордонної служби України, керівництвом Волинської обласної військової адміністрації.

Володимир Зеленський цікавився не тільки умовами проживання, несення служби, озброєнням та настроєм захисників, а й захищеністю наших кордонів, особливо на межі з білоруссю. Прикордонники у свою чергу продемонстрували обсяг робіт, які

були виконані з початку 2022 року задля укріплення цієї ділянки кордону на Волині.

– Задля забезпечення надійного захисту українського кордону та готовності до відбиття можливого вторгнення противника з території білорусі ми продовжуємо на-рошування інженерних загороджень, фортифікаційних споруд і налаштування систем віддаленого відеоспостереження. Виконання такого значного обсягу робіт стало можливим завдяки активній допомозі прикордонникам керівництва області та територіальних громад, – зазначив очільник Волинського прикордонного загону Сергій Лозінський.

«Президент також оглянув пункт спостереження та дворівневу систему ровів на кордоні, – констатував Офіс Президента, повідомлення якого розтиражували усі ЗМІ. – З позиції спостережного поста було про-

демонстровано, як за допомогою систем віддаленого відеоспостереження здійснюється цілодобовий нагляд за лінією кордону. Главі держави показали системи виявлення безпілотних літальних апаратів».

Урочистим було вручення нагород. Воно проходило серед мальовничої поліської природи під переспів птаства та шумовиння вільних вітрів. Президент вручав нагороди прикордонникам. Їх було багато. Всі вони заслужені. А це й ордени Богдана Хмельницького III ступеня, «За мужність» III ступеня, а також медалі «За військову службу Україні».

– Хвилюючий був момент, адже не кожен день зустрічаєшся з президентом, емоції переповняли, – поділився враженнями Дмитро Олексюк – один із нагороджених. – Для мене велика честь отримати орден з рук Верховного Головнокоманду-

вача Збройних сил України та почути слова вдячності за віддану службу та захист Батьківщини.

За особисту мужність і самовідданість, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, сумлінне і бездоганне служіння Українському народові указом Президента цей офіцер-прикордонник нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня.

Один за одним прикордонники виходили до Президента, він дивився їм в очі, а вони – йому. Головнокомандувач щиро і міцно тиснув руку захисника, казав слова, які вже тисячі разів промовляє у ці суворі

дні війни. Тільки цього разу це відбувалося не під гуркіт ракетних обстрілів, тріскотню кулеметів, іншої стрілецької зброї, бо ж перед цим візитом Володимир Зеленський побував у військових на передовій в Авдіївці, а це один з п'яти найбільш небезпечних напрямків східного фронту, а під спів птахів, які так само віддано люблять Україну, як і воїни, усі захисники держави.

...А ще всі разом тут, на кордонні трьох держав, хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих прикордонників. Їх багато...

Уцій поїздки Президента супроводжував начальник Волинської ОВА Юрій Погуляйко. Дуже доречно можливість, аби розповісти Главі держави про все, чим живе Волинь. Доповів про соціально-економічну ситуацію в області, облаштування фортифікаційних та оборонних інженерних споруд, про життя і настрої людей.

А ще за участю президента України відбулася нарада, де було заслухано доповіді про ситуацію в зоні відповідальності оперативного угруповання військ «Волинь» та готовність військових підрозділів до виконання завдань, а також про заходи щодо укріплення державного кордону в межах Волинської області.

Це не перший, і, сподіваємось, не останній Президентський візит на Волинь.

Маргарита ВЕРШИНІНА.
Фото Офісу Президента.

Пам'ять про Героїв

У Новолинську провели в останню путь Героя Віктора Яреська.

Про це повідомив міський голова Новолинська Борис Карлус.

Панахида та прощання з Героєм відбулася в Свято-Михайлівській Церкві о 14:00.

«Ще один день скорботи у нашій громаді. Сьогодні провели в останню путь мужнього Захисника Віктора Яреська.

Важко знайти слова втіхи для родини, друзів та побратимів воїна, неможливо загоїти біль їхньої втрати.

Ми не забудемо подвиг Віктора та ціну, яку він заплатив за наш спокій та свободу», – йдеться у дописі.

Як ми писали, Віктор Яресько загинув 17 квітня на Донеччині.

У неділю, 23 квітня, Ківерцівська громада Луцького району зустріла траурний кортеж загиблого 22-річного Героя Артура Трофім'юка.

Про це повідомляє Ківерцівський інформаційний портал.

«Вічна пам'ять та шана Герою Трофім'юку Артуру. Ківерчани зустріли траурний кортеж. Церемонія прощання відбулася 24 квітня о 10:00 в храмі Апостолів Петра і Павла (с. Сокиричі) Завершився чин похорону на Алеї Слави міського кладовища», – йдеться у повідомленні.

Відомо, що старший сержант 128-ої окремої гірсько-штурмової бригади Сухопутних військ України Артур Трофім'юк загинув 16 квітня 2023 року. Поховали загиблого на Алеї Слави кладовища у місті Ківерці.

Убою з російськими військами на території Миколаївської області поліг захисник із Волині Дмитро Шеремет. Про втрату повідомили на Facebook-сторінці Торчинської громади. Дмитро Шеремет проживав у селі Садів Луцького району. У війську виконував бойові завдання на посаді гранатометника.

У Колківській громаді Луцького району попрощалися із 43-річним Героєм Андрієм Лефєровичем.

Чоловік тривалий час був заступником директора, а потім до травня 2019 року керівником територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Маневицької РДА.

Героя провели в останню путь у п'ятницю, 21 квітня. Про це пише місцева газета «Нова доба».

Нагадаємо, Герой із села Годомичі Колківської громади Андрій Лефєрович помер у лікарні.

Чоловік тривалий час був заступником директора, а потім до травня 2019 року керівником територіального центру соціального обслуговування (надання соціальних послуг) Маневицької РДА.

Пішовши добровольцем на війну з окупантами, 15 жовтня минулого року він був тяжко поранений при контрнаступі у боях за визволення Херсонщини. 21 квітня з ним велелюдно попрощалися в рідному селі.

«Дякуємо йому за сміливість, за захист України, за небайдужість і доброту. Щиро співчуваємо його рідним та близьким, які у світлі пасхальні дні понесли таку важку втрату. Нехай вічною буде пам'ять про нашого Героя Андрія Лефєровича», – повідомили у дописі.

Лучанин Собуцький Руслан Петрович (06.04.1975 року народження) був призваний на військову службу за мобілізацією. Загинув 19 квітня під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Богданівка Донецької області, йдеться на сайті Луцької міськради.

Відспівування Героя відбулося 24 квітня у Кафедральному соборі Святої Трійці об 11 годині.

Поховають Руслана Собуцького на міському кладовищі у селі Гаразджа.

Воїн 28 лютого 2022 р. вступив до лав ЗСУ боронити рідну землю... Вічна пам'ять

У суботу, 22 квітня, у селі Новостав прощалися із полеглими захисниками Миколою Рошучком та Юрієм Галасом.

Страшна звістка знову сколихнула Волинь. Повідомили про смерть бійця з Литовезької громади Володимира Дацюка.

Про це йдеться на фейсбук-сторінці голови громади Олени Касянчук.

«Ряди небесного легіону поповнив ще один наш ЗАХИСНИК, ГЕРОЙ - ДАЦЮК ВОЛОДИМИР ВАСИЛЬОВИЧ 1990 р. н., житель с. Кречів.

Воїн 28 лютого 2022 р. вступив до лав ЗСУ боронити рідну землю та усіх нас від рашистів, а 22 квітня 2023 року перестало битися серце юного ГЕРОЯ.

Страшна, холодна, безжална, невіддільна війна забрала сина, брата, побратима...

Вічна пам'ять і слава ГЕРОЮ, який захищав рідну Україну та кожного з нас.

Усією громадою висловлюємо найщиріші співчуття рідним і близьким загиблого...

Ми будемо пам'ятати! Не забудемо! І не пробачимо!

Герої не вмирають!» – йдеться у повідомленні.

У суботу, 22 квітня, у селі Новостав прощалися із полеглими захисниками Миколою Рошучком та Юрієм Галасом.

Орієнтовно о 9:30 у Боратині зустріли Героїв, о 12:00 відбулася піша хода від будинків захисників, о 12:30 – прощальна панахида у Свято-Успенському храмі села Новостав. Про це йдеться на сайті Боратинської громади.

Жителі громади вшанували пам'ять полеглих та провели бібіїв в останню путь.

У четвер, 20 квітня, в селі Звірів Луцького району прощалися зі своїм Героєм Анатолієм Новаком. Тіло захисника, який загинув у бою за Батьківщину односельчани зустрічали зі сльозами на очах, стоячи на колінах. Героя було лише 25 років.

Про це повідомили у громаді, – пише ВСН.

Сотні людей з квітами прямували жалобною ходою до рідної оселі Сергія у селі Звірів, щоб віддати останню шану захиснику.

Рідні, односельчани, священнослужителі, побратими, мешканці громади спільно молилися за душу Героя, який віддав найдорожче – своє молоде життя за кожного з нас.

На території Донецької області у війні з російськими окупантами поліг військовослужбовець із села Деревок Віталій Макаручук.

Про це повідомляють на веб-сайті Любешівської громади.

«У нашій громаді знову непоправна втрата.

22 квітня внаслідок мінометного обстрілу під час бойових дій з противником на території Донецької області загинув солдат 10-ї окремої гірсько-штурмової бригади Макаручук Віталій Олександрович, 1991 р. н., житель села Деревок.

Невимовно боляче втрачати наших Захисників, бачити сльози рідних.

Вічна і світла пам'ять Герою!», – йдеться у повідомленні.

У боях на території Донеччини та Луганщини загинули двоє військовослужбовців із Луцької громади.

Про це у «Телеграм» повідомив Луцький міський голова Ігор Поліщук.

«На жаль, маємо ще дві втрати.

Мешканець села Зміїнець Луцької міської територіальної громади Черевко Андрій Володимирович, 26.10.1984 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією та зарахований до списків особового складу військової частини на посаду командира гірсько-штурмового взводу гірсько-штурмової роти.

Молодший лейтенант Черевко Андрій Володимирович, загинув 23 квітня під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Хронове Донецької області захищаючи територіальну цілісність та незалежність України.

Лучанин Федорович Михайло Володимирович, 08.03.1967 року народження, був призваний на військову службу за мобілізацією та зарахований до списків особового складу військової частини на посаду головного сержанта і стрілецької роти.

Штаб-сержант Федорович Михайло Володимирович, загинув 22 квітня під час виконання бойового завдання в районі населеного пункту Діброва Луганської області захищаючи територіальну цілісність та незалежність України.

Вічна пам'ять, честь та шана Героям!», – йдеться у дописі.

Юрій Галас та Микола Рошук

На фронті під час виконання службових обов'язків померли військовослужбовці з села Новостав.

Життя воїнів Юрія Галаса та Миколи Рошука обірвалося 16 квітня. Про це йдеться на сайті Боратинської громади.

Про церемонію прощання з померлими повідомлять додатково.

ЗАМІТКИ З ФРОНТУ

ОФІЦЕРСЬКА ЧЕСТЬ І ВІДВАГА

Початок на с. 1

Що ми знаємо про Героя, який став безсмертним у віці 32 років?

Олександр Васильєв народився 15 березня 1990 р. у м. Прилуки на Чернігівщині, де закінчив загальноосвітню школу.

Жив із родиною у м. Рівному. Майбутню дружину зустрів у 2014-му. Вибір долі: поїхав на похорон до свого побратима, і там познайомився з його сестрою Вікторією.

Освідчився їй у коханні через два тижні. Почуття виявилися взаємними та щирими, тож невдовзі Олександр і Вікторія стали чоловіком і дружиною. А влітку наступного року в молодого подружжя народилася донечка Ірина.

«Ніхто не міг подумати, що ми одружені вже сім років. Іноді говорили, що ми якісь не такі, поведимось, як діти... А у нас постійно були пригоди та романтика. Миті, проведені разом, були наповнені неймовірною енергією. Із Олександром ми навіть посваритися нормально не могли, бо потім сміялися одне з одного», – розповідала дружина офіцера Вікторія Васильєва журналістам чернігівського порталу «ЧЕline».

Наталія Борисенко з м. Рівне також розповідала, що її син Олександр, який загинув у 2014 р., захищаючи Донбас, був другом Олександра Васильєва. І це була справжня дружба чоловіків і воїнів.

І це не випадково: після закінчення Національної академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного у 2014 р. молодий офіцер брав активну участь у бойових діях на Сході України в зоні проведення АТО/ООС.

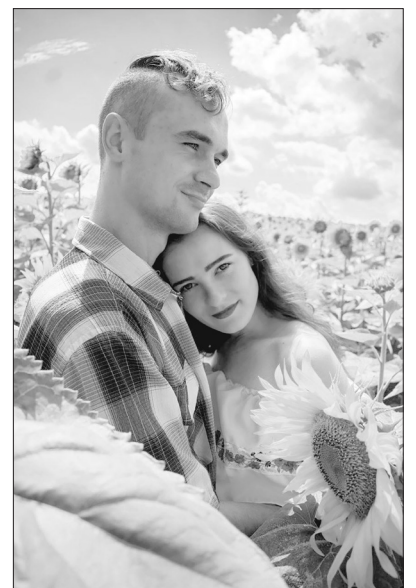
У 2020 р. Олександр Васильєв підписав контракт на проходження військової служби у складі 14 Окремої механізованої бригади імені Князя Романа Великого. Разом із дружиною та донькою таким рішенням гордилися і батьки офіцера зі структури морально-психологічного забезпечення ЗСУ.

Але настав пекельний ранок 24 лютого 2022 року. І старший лейтенант, і його загартована в боях бригада в Княжому граді Волині не затрималися – буквально з перших годин від початку широкомасштабного вторгнення рашистської орди українська механізована бригада почала виконувати бойові завдання в інших точках України.

Старший лейтенант Олександр Васильєв завжди був зі своїм підрозділом там, де цього вимагав наказ...

Мужній офіцер загинув у бою 27 березня 2022 р., захищаючи від навали російських окупаційних військ Миколаївську область. Про той запеклий бій знаємо більше, ніж це можливо розповісти в цій публікації.

Це сталося під час виконання бойового завдання з відбиття атаки збройних сил російської федерації під час спроби захоплення ними н.п. Благодатне (Комсомольське) Миколаївської області. Заступник командира механізованої роти з морально-психологічного забезпечення механізованого батальйону 14 омбр на визначеному рубежі своїм командуванням та правильними рішеннями не дав змогу прорватися путінським головорізам та забезпечив успішне відбиття атаки ворога, чим налаштував особовий склад на упевненість у

своїх діях. А під час наступної лавини наступу московської орди заманив окупантів в засідку, відвівши увагу переважаючих сил ворога від бойових побратимів. У результаті останнього бою рашисти в скаженій люті закидали мужнього офіцера ручними гранатами... Старший лейтенант Олександр Васильєв загинув смертю хоробрих, віддавши своє життя за збереження своїх підлеглих і за Незалежність України.

«Ми разом служили в 14 механізованій бригаді. Старший лейтенант Олександр Васильєв був особистістю, яка уособлювала в собі найкращі людські якості. Як бойовий офіцер він асоціюється лише з такими поняттями, як честь і відвага», – згадує побратим загиблого.

Останню шану Героєві віддали 2 квітня 2022 р. у м. Рівному. Від будинку на вул. Бригадній до церкви на вул. Тиннівській, де з мужнім офіцером змогли попроща-

тися родичі та близькі. А після велелюдної жалоби на майдані Незалежності останній земний шлях Олександр Васильєв знайшов своє завершення на Алеї почесних поховань м. Рівного.

Указом Президента України від 22 липня 2022 року №526/2022 за особисту мужність і самовіддані дії, виявлені у захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, вірність військовій присязі, старший лейтенант Васильєв Олександр Васильович нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (посмертно).

У пам'ять про героїчного офіцера названо вулицю в м. Рівному, посмертно його удостоєно звання Почесний громадянин міста Рівного. На Чернігівщині, де навчався захисник України, відкрито меморіальну дошку. На честь старшого лейтенанта Олександра Васильєва у м. Володимирі встанов-

лено меморіальну табличку на Стелі Пам'яті воїнів 14 омбр, його ім'я занесено в Книгу Пам'яті воїнів бойового з'єднання. Донька Ірина – почесний волонтер Князівської бригади, нагороджена відзнакою командира 14 омбр, Почесним нагрудним знаком міністра Оборони України «Знак Пошани». Дівчинка продає власноруч сплетені віночки, а виручені кошти передає на потреби ЗСУ.

Про славного сина Чернігівщини, про легендарного жителя м. Рівного, про сумлінного воїна Князівської бригади з м. Володимира на Волині, про самовідданого захисника Миколаївщини та про справжнього Героя Олександра Васильєва знають і пам'ятають не лише тут. Він – гордість всієї України, навічно – один із правофлангових Збройних Сил України.

А військовослужбовці 14 окремої механізованої бригади імені Князя Романа Великого, як і всі Сили оборони, на пере-

довій лінії фронту продовжують громити путінську орду.

І за себе, і за Олександра Васильєва та інших полеглих побратимів. В ім'я майбутньої і неминучої Перемоги над ненависним ворогом!

Володимир ДАНИЛЮК.

Фото з архіву родини Олександра Васильєва, пресслужби 14 омбр, порталу «ЧЕline», «Рівне 1».

Посилання на відео: <https://itvmg.com/news/rivne-vtratil-shche-odnogo-patriota-ta-zakhisnika-video-72505>

ДО 150-РІЧЧЯ

Ідеолог української держави

Микола Міхновський народився 31 березня 1873 р. в с. Турівка (тоді Прилуцького повіту Полтавської губернії, нині – Згурівської ТГ Броварського р-ну Київської обл.). Був нащадком старовинного козацького роду. Його батько був освіченим священником-українофілом. Під час богослужіння виголошував проповіді українською. Любив і знав чимало народних пісень і дум. Цю любов до українського передав дітям – чотирьом старшим сином, доньці Олімпаді та наймолодшому – Миколі. Дід (також священник) і батько Міхновського були знайомі з Тарасом Шевченком. Поет інколи гостював у Турівці в поміщицькому маєтку Миколи Маркевича.

МОЛОДА ГРОМАДА І «БРАТСТВО ТАРАСІВЦІВ»

Микола навчався у Прилуцькій чоловічій гімназії, з якою пов'язують початок його культурно-політичної діяльності. А з 1891 року був студентом юридичного факультету Київського університету Святого Володимира. В університеті Міхновський приєднався до Молодої громади. Згодом був одним з ініціаторів створення таємної політичної організації «Братство тарасівців», співавтором програми братства – «Кredo молодого українця». Реалізувати власні ідеї, серед яких була автономія всіх націй у Російській імперії, Братство не змогло – натомість практично всі його учасники опинилися за ґратами.

АДВОКАТ УКРАЇНЦІВ

Микола Міхновський мав власну юридичну контору, що забезпечувало йому статки. Брав участь у роботі Харківського юридичного товариства при Харківському університеті. У 1907 році він був серед захисників у справі, відомій як Лубенський процес проти організаторів «Лубенської республіки», по якій проходили його товариші брати Шемети. У 1909-му Міхновський брав участь у гучному харківському процесі мільйонера Алчевського – той після доведення царатом його бізнесу до банкрутства покінчив життя самогубством або був убитий за нез'ясованих обставин. На тому процесі Міхновський виголосив блискучу промову.

Нерідко виступав захисником у судових процесах над учасниками нелегальних українських організацій та партій. Але також Міхновський переважно безкоштовно ставав на захист селян, учасників аграрних заворушень, за що одержав прізвисько «Адвокат голодранців».

ГРОМАДСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Ще будучи в Києві, він головував на зборах місцевого нелегального осередку «Братства тарасівців». У Харкові швидко зійшовся з місцевою українською громадою. 1900-го разом зі студентами влаштував у місті концерт до 100-річчя «Енеїди» Івана Котляревського, залучивши до нього театральну трупу Кропивницького, яка саме тоді гастролювала в Харкові. Також включився в діяльність Харківського товариства поширення в народі грамотності, яке обстоювало необхідність початкової освіти та видання книжок

українською мовою – рідною для населення краю. Також Міхновський виступав на Шевченківських святах у Полтаві та Харкові, закликав до збройної боротьби за права українського народу.

«ТОГОЧАСНИЙ ЕКСТРЕМІСТ»

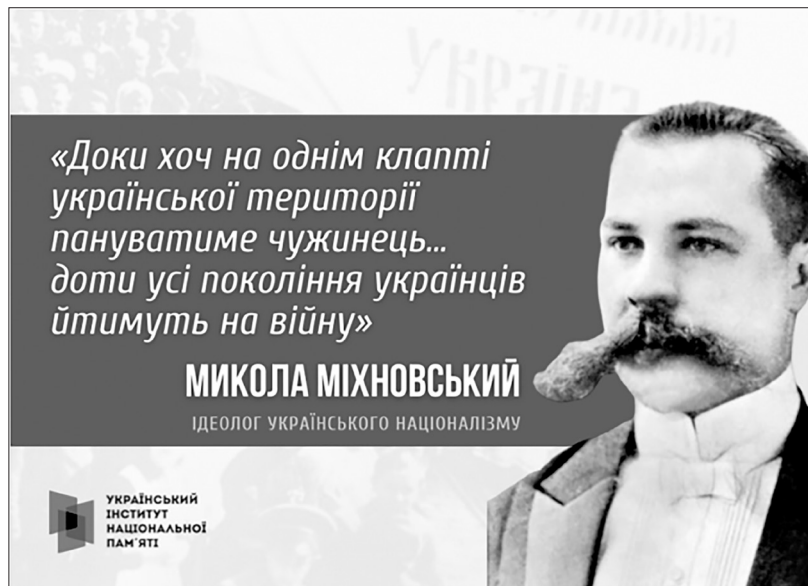
На межі XIX–XX століть культурницький молодіжний рух переріс у політичний. Визріла необхідність створення української партії, щоб відмежуватися від російських революціонерів. Перша така політична сила – Революційна українська партія (РУП) була створена 1900 року в Харкові. Міхновський відгукнувся на пропозицію її керівників написати маніфест під назвою «Самостійна Україна». 1902-го, після розриву з РУП, Міхновський заснував Українську народну партію (УНП), для якої написав декларацию «10 заповідей УНП». Щосили він намагався донести свої ідеї до людей: друкував дописи у пресі, видавав книжки невеликих форматів, виголошував програмні промови на судових процесах над українськими активістами. Крім того, заснував чимало українських часописів: «Самостійна Україна» (1905), «Хлібороб» (1905), «Запоріжжя» (1906), «Слобожанщина» (1906), «Сніп» (1912–1913).

СПІВОРГАНІЗАТОР «ВІЙНИ ПАМ'ЯТНИКІВ»

1904 року Міхновський був серед тих, хто організував підлив пам'ятника Пушкіну у Харкові (щоправда, тоді пам'ятник, незважаючи на вибух, вистояв). У листівці бойової організації «Оборона України» йшлося: «Цієї ночі зривано монумент, виставлений поету Пушкіну в місті Харкові на Театральній площі. Цим ми заявляємо московському суспільству і правительству ось що: 1) На території Слобідської України, традиції якої сягають аж до славних часів Гетьмана Богдана, не має бути нікому ніякого монументу з чужинців. Пушкін був цілковито діячем для московського народу і ніякої культурної ваги для нас не має, хіба тільки нікчемної деморалізуючої... 2) Хай знає московське суспільство, що пам'ятник Пушкіну не має собі місця на Україні ще і тому, що наш національний геній – поет Шевченко...»

ПЕРША СВІТОВА ВІЙНА ТА УКРАЇНЬСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

Під час війни Миколу Міхновського мобілізували у царську армію. Слу-

жив у Київському військовому суді – був військовим юристом. Одним із перших відстоював ідею формування власних збройних сил. На початку Української революції 1917–1921 років заснував та очолив Український військовий клуб імені Павла Полуботка, став одним із організаторів 1-го Українського полку імені Богдана Хмельницького. Влітку 1917 р. – як офіцера – його примусово відправили на Румунський фронт, щоб таким чином мінімізувати вплив Міхновського на формування українського війська в Києві. У грудні 1917-го повернувся на рідну Полтавщину, розчарований крайнім соціалізмом Центральної ради, обраний Лубенським мировим суддею.

ЗА УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ПАВЛА СКОРОПАДСЬКОГО

Спершу Микола Міхновський відмовився від пропозиції працювати у владі через засилля російських шовіністів в уряді. Докладав зусиль, щоб гетьманська влада стала владою українською. Зокрема, його кандидатура неодноразово розглядалась на пост прем'єрміністра. До Директорії УНР поставився скептично через її соціалістичне спрямування. На той момент його союзниками були Євген Коновалець, Дмитро Донцов, Сергій Шемет. У 1918 році Міхновський захворів на тиф і потрапив до лікарні у Кременчуці. Коли місто захопили більшовики, його заарештували. Проте тримали не довго – відпустили на прохання місцевої інтелігенції.

БІЛЬШОВИЦЬКА ОКУПАЦІЯ

Коли червоні захопили Україну, він деякий час жив на Кубані, на той час під контролем денікінців. Намагався емігрувати, але, не отримавши дозволу на виїзд, залишився в Новоросійську. Активно займався українізацією краю, заселеного переважно українцями. Викладав українську мову на вчительських курсах, потім – завідував педагогічним технікумом і там викладав ще й українську літературу, історію, історію та тео-

рію кооперації, завідував кабінетом українознавства, керував літературним гуртком. Загалом за Міхновського технікум став головним основним осередком українства на Кубані. Партійне керівництво не схвалювало таку діяльність, тож Міхновський під тиском обставин та побоюючись нового арешту залишив Кубань.

ПОВЕРНЕННЯ В КИЇВ І ТРАГІЧНА СМЕРТЬ

1924-го повернувся до Києва, де оселився в помешканні товариша – Володимира Шемета на вулиці Жилинській. Заарештовували «чекісти». Після кількох днів допитів відпустили, поставивши умову про співпрацю.

Наступного дня після звільнення (3 травня 1924 р.) Миколу Міхновського знайшли повішеним у саду в садибі його друга Володимира Шемета. Більшість сучасників схилилися до версії про самогубство і писали у спогадах про передсмертну записку, в якій Міхновський висловив приблизно так: «Ніж вони мене, краще я сам себе»... Закінчив життя так, як багато інших українських Героїв, які обирали смерть стоячи, ніж рабське життя на колінах.

10 ЦИТАТ ІЗ ПРАЦЬ

«Коли в української держави відібрано право бути державою, то... правительством чужинців розпоряджається на території колишньої української республіки наче в завоюваній свіжо країні, висмоктує останні сили, висмикує ліпших борців, збирає останній гріш з народу» – із «Самостійної України».

«Просвіта занедбана, культура знівечена і темрява панує скрізь по Україні. І от посеред таких лихих обставин ми зійшлися до купи, ми згурмувалися в одну сім'ю перейняті великим болем та жалем до тих страждань, що вщерть наповнили народну душу. Ми виписали на прапорі: одна, єдина, нероздільна, вільна, самостійна Україна від гір Карпатських аж по Кавказькі» – із «Самостійної України».

«Як головний аргумент проти нашого права на національне існування, проти нашого права на самостійність державну виставляють те, що ми не маємо історичної традиції, не маємо минулого... Та й врешті, хіба українська національність не є тільки різноманітність російської нації? Коли б навіть це було доведено, то й тоді людські відносини росіян до нас освячують нашу до них ненависть і наше моральне право убити насильника, обороняючись від насилля» – із «Самостійної України».

«Як не можна спинити річку, що, зламавши кригу навесні бурхливо несеся до моря, так не можна спинити нації, що ламає свої кайдани, прокинувшись до життя. Наша нація ступила на новий шлях життя, а ми мусимо стати на її чолі, щоб вести до здійснення ідеалу. Ми розуміємо, що боротьба буде довга і люта. Що ворог безпощадний і дужий. Ми востаннє виходимо на історичну арену, і або поборемо, або вмеремо» – із «Самостійної України».

«Нехай вчені розшукають, хто був кому родичем, – ображене чуття нації і кривда цілого народу гидують визнати моральні зв'язки з російською нацією! Через те ми можемо обговорювати тільки засоби і способи боротьби!» – із «Самостійної України».

«Часи вишиваних сорочок, свити та горілки минули і ніколи вже не вернуться. Третя українська інтелігенція стає до боротьби за свій народ, до боротьби кривавої і безпощадної. Вона вірить у сили свої і національні, і вона виповнить свій обов'язок. Вона віддає себе на служення цьому великому ідеалові... Україна для українців!» – із «Самостійної України».

«І доки хоч на однім клатті української території пануватиме чужинець, доти українська інтелігенція не покладе оружжя, доти всі покоління українців йтимуть на війну. І ця війна провадитиметься усіма засобами, і боротьба культурна вважається також відповідною, як і боротьба фізичною силою. Потреба боротьби впливає з факту нашого національного існування. Нам належить будучина, бо зовсім неможливо, щоб 1/30 частина усієї людності, ціла велика нація могла зникнути, могла бути задушеною» – із «Самостійної України».

«Останніми часами життя поневолених народів конституційного Заходу стало щораз більше звертати на себе увагу українського інтелігента: він побачив, що і певний конституційний устрій в культурних державах гарантує інтереси тільки пануючої нації, а зовсім не гарантує інтересів поневоленої, навіть навпаки: свобода слова, друку, совісті, свобода зборів, кас, асоціацій, свобода наукування – все

Закінчення на сторінці 5

Ідеолог української держави

Початок на с. 4

це – пусті звуки для поневоленої нації в конституційній державі. І почали українці турбуватися про будучність своєї нації» – із брошури «Справа української інтелігенції в програмі Української Народної Партії».

«Велике лицемірство під формою єднати (на словах) народності для братерства і любові, а в дійсності – єднати їх силою рушниць і меча, примусом і насиллям для власного вжитку» – з брошури «Справа української інтелігенції в програмі Української Народної Партії».

«Перед ясним ідеалом самостійної України найзгинуть усі свары, уся ворожнеча, усе безладдя українців; хай усі стежки, усі шляхи ведуть до неї; хай усім борцям за щастя, за визволення свого народу світить сонце самостійної України» – зі статті Міхновського «До українського народу».

МІСЦЯ ПАМ'ЯТІ

Село Згурівка Київської області. На батьківщині діяча у 2020 р. відкрили пам'ятник, кошти на спорудження якого збирали всією громадою.

ПРИЛУКИ

Класична чоловіча гімназія, заснована Григорієм Галаганом, стала першою освітньою сходиною Миколи Міхновського. Особливий хист юнак проявляв у гуманітарних дисциплінах – мові, історії, географії, а от з математики мав «задовільно».

КИЇВ

Правничий факультет Київського університету святого Володимира став наступною сходиною в освіті Міхновського.

Після завершення навчання молодий правник винаймав квартиру на вулиці Фундуклеївській, 48 (нині вулиця Богдана Хмельницького). Будинок добре зберігся.

Жиланська, 76 – остання адреса, пов'язана з життям Миколи Міхновського. Тут він недовго жив після повернення з Кубані. 4 травня 1924 року в садку біля дому (не зберігся) Міхновського знайшли повішеним. Обставини смерті досі достеменно не встановлені.

Похований Микола Міхновський на Байковому кладовищі в Києві.

ХАРКІВ

Особисті обставини змусили Міхновського залишити Київ і перебраться до Харкова. Тут є кілька адрес, пов'язаних з життям і працею Миколи Міхновського. Перша – Римарська, 23, де почав практикувати молодий правник (будинок не зберігся, на його місці тепер Харківський театр опери та балету).

На вулиці Конторській, 21 (ріг Кон-

торської і Клещіївського провулку) з 1909-го до 1914-го Міхновський мешкав (будинок зберігся, однак жодних згадок про перебування там батька українського самостійництва/державності немає).

Єдина меморіальна дошка Міхновському встановлена на фасаді колишнього корпусу Харківського університету, а нині Харківської інженерно-педагогічної академії на вулиці Університетській, 16. На дошці вказано, що саме у цій будівлі 26 лютого 1900 року Микола Міхновський виголосив текст знаменитої «Самостійної України». Однак достеменно невідомо, де саме у Харкові це відбулося. А за першість в оприлюдненні тексту брошури Харків сперечається з Полтавою.

Розквіт юридичної практики Миколи Міхновського пов'язаний із нинішнім майданом Небесної Сотні, тоді Скобелевським. Це не випадково, бо саме на цьому майдані знаходився Будинок судових установ, тепер – Харківський апеляційний суд.

6 березня 2022 року будівля понівечена внаслідок російської ракетної атаки – вибухова хвиля вибила всі вікна і двері, пошкодила внутрішні приміщення, пожежа охопила дах.

До відома також – недалеко від майдану Небесної Сотні є вулиця, названа на честь Миколи Міхновського.

Будинок купця Щеклеєва на Соборному майдані, нині вулиця Університетська, був осередком українського Харкова на зламі XIX і XX століть, не зберігся. Втім упродовж багатьох років там розташовувалося Третє Харківське товариство взаємного кредиту, яке слугувало легальним прикриттям для «Першого куреня» Миколи Міхновського. Саме в цьому будинку 16 березня 1917 року відбулися перші після Лютневої революції збори харківських українців, що завершилися створенням Губернського організаційного комітету на чолі із Сергієм Тимошенком. У квітні–травні 1917-го в ньому розміщувалася редакція тижневика «Рідне слово» – перший пореволюційний офіс Гната Хоткевича.

Микола Міхновський, Гнат Хоткевич, Сергій Тимошенко, Володимир Доленко – ключові діячі українського Харкова були тут.

ПОЛТАВА

Будинок навпроти земської управи засланою сюди російським царем подружжя Олександра та Софії Русових (будівля на Воскресенському узвозі, з збереглася, на її стіні у 2015 році встановлено меморіальну дошку). Є припущення, що тут Міхновський публічно виголосив 19 лютого 1900 року текст «Самостійної України». Це сталося на публічній вечірці до Шевченківського дня, в якій брали участь студенти Полтавської духовної семінарії, зокрема й Симон Петлюра та його брат Олександр, а також Іван Липа – письменник, співзасновник «Братства тарасівців», у подальшому як міністр віросповідань УНР ініціював ведення церковного діловодства українською мовою, входив до складу комісії з підготовки Конституції УНР, міністр охорони здоров'я в уряді УНР в екзилі; Дмитро Антонович – історик мистецтва й театру, співзасновник Української академії мистецтв, морський міністр УНР, один із засновників музею визвольної боротьби у Празі; Кость Мацієвич – учений-аграрник, співробітник Полтавського аграрного товариства, належав до Української Центральної Ради, міністр закордонних справ УНР, професор Української господарської академії в Подєбрадах, голова Української наукової асоціації та Українського дипломатичного клубу в Празі.

Перший пам'ятник Івану Котляревському відкрили 12 вересня 1903 року в Полтаві на Протопопівському бульварі (тепер бульвар Котляревського). В цьому місті український письменник народився і прожив більшість життя. Пам'ятник збудовано на громадські кошти – за 1895–1898 роки зібрали понад 11,5 тисячі карбованців. На урочистості до Полтави з'їхалася вся українська еліта, за що цю подію образно називали «святом української інтелігенції». На ньому відзначився

Микола Міхновський. Він виступив із протестом проти заборони міністра внутрішніх справ виголошувати вітальні промови українською.

ЗІ СПОГАДІВ ДМИТРА ДОРОШЕНКА

«Головний бій» мав бути увечері на академії. Перед самими зборами розійшлася чутка, що гостям з Галичини та Буковини дозволено виголосити привіти в українській мові, але більше нікому. Зближається черга на «своїх» промовців. ...Першою говорить Ольга Андріївська від чернігівського літературно-театрального товариства. Говорить тихим голосом, але українською мовою. Як тільки це розібрав Трегубов, підводиться з свого крісла, перебиває Андріївську, сам блідий, і заявляє, що має наказ від міністра не допускати українських привітів. ...Тоді встає і наближається до столу президії Микола Міхновський. Заявляє, що прибув як делегат від харківської адвокатури, привіз привіт українською мовою, але передає одну тільки обкладинку, текст повеже назад. ...Михайло Коцюбинський робить те саме. Трегубов... мовчки приймає обкладинки, і їх скоро набралася ціла гора. В цей час з галереї чуємо голос: «Виходьте всі з зали». І вся публіка як один муж підводиться з своїх місць, і протягом короткого часу театр спорожнів».

ЛУБНИ

Наприкінці 1917-го та на початку 1918-го Микола Міхновський мешкав у родині Шеметів і працював мировим суддею в Лубенському суді, який розміщувався в будинку архітектора Олексія Бекетова. Нині в будівлі розташована Лубенська районна держадміністрація. Збудували її на початку XX століття за сприяння тодішнього голови суду Лубенської округи Олександра Тимофєєва, батька відомого лікаря Сергія Тимофєєва. Архітектуру вирізняє офіційний класичний стиль, центральний і боковий фасади увінчано порталами з колонами. Вони з'єднують обидва поверхи і завершуються фронтонами з великими карнизами.

У 20-х роках XX століття в Лубенському окружному суді відбулося багато бурхливих подій. Одна з них – слухання у 1909 році справи організаторів «Лубенської республіки», адвокатом котрих був Микола Міхновський.

Ганна БАЙКЕНІЧ,
Олена ОХРИМУК,
Марія ТАХТАУЛОВА,
співробітниці Українського інституту національної пам'яті.

Любомир Гузар: «Це – покликання від Бога»

Його ім'я промовляло, промовляє та промовлятиме любов'ю. Адже він – Любомир. Тобто, це ім'я засвідчує любов до людей, до світу, здатність до умиротворення. Але передовсім сутність цієї Людини визначало ставлення та сприймання Бога. В останній день весни-2017 завершився земний шлях Блаженнішого Любомира Гузара, якому судилося бути Верховним архієпископом, Отцем і Патріархом УГКЦ, отримати від святишого Івана-Павла II сан кардинала. Людина з янголом на плечі – так нерідко називали Владика ті (автор цих рядків – не виняток), кому поталанило бодай хоч раз поспілкуватися з ним. А наприкінці нещодавно минулої зими вирішено для греко-католицької спільноти назвати 2023-й роком Патріарха Любомира Гузара.

Його дороги пролягали і через Волинь. Благодатна квітнева днина (12 квітня) весни-2008. Після завершення урочистої літургії у кафедральному соборі Різдва Пресвятої Богородиці – головному греко-католицькому храмі Луцька (де «зустрічаються» вулиці Володимирська, Львівська та Червоного Хреста) журналісти мали нагоду поспілкуватися з Блаженнішим і в конференцзалі «Зеленого гаю», і поряд із цим комплексом, що у мальовничій місцині біля села Копачівка Рожищенського (нині Луцького) району. Тоді Владика, наче випромінював дивовижну життєдайну енергетику. Він, на мої прохання, підписав свій портрет із побажаннями для журналістського колективу. При цьому зізнався, знічено всміхнувшись, що має вкрай слабкий зір. Він радів, слова наче оповивали світ і всіх мелодією вдячності: «Це день, який сотворив для нас Господь. Це день, коли, дорогі у Христі, ми повинні відчувати любов небесного Отця. Ми радіємо, що недавно створено Луцький екзархат. Тішимося, що могли поставити владика (йдеться про Йосафата, в миру – Олега Говеру, – В.В.), який буде вчителем, святителем, пастирем вірних Української греко-католицької церкви, що живуть на Волині».

Попри обмеженість у часі, тодішній Глава УГКЦ знайшов можливість поспілкуватися і з автором цих рядків (ці незабутні хвилини зафіксовані світлинами Володимира Лук'янука). «Бажання стати священником, як і монахом, – все це від Господа. Я остаточно переконався (це не означає, що ангел з'явився і щось сказав), що стану священником, ще будучи десятилітнім хлопцем. Може тому, що мав нагоду зустрічатися тих, хто був добрим пастирем. Вони і своєю поведінкою, і способом мовлення заохочували іти таким шляхом», – просто, без апломбу, щиро-довірко відповів Блаженніший на моє запитання з приводу того, що зумовило вибір ним пастирського шляху.

Іншу відповідь (вона по-своєму знакова, сутність до розуміння «Я» Владика) і процитую повністю. Правда, у парі із запитанням-констатацією: «Ви, ще будучи молодою людиною, стали священником. А Блаженніший Патріарх Йосиф (Сліпий) здійснив обряд єпископської хіротонії. Хоча римська курія фактично впродовж двох десятиліть це свячення не затверджувала. Непростою була й ситуація, коли після смерті кар-

ЩОДЕННИК

Життя митрополита

Продовження. Початок у №26, №29, №31, №32, №33, №34, №35, №36, №39, №40, №46, №47, №49, 50, 51 від 30 червня, 21 липня, 4, 11, 18 та 25 серпня, 1, 8, 29 вересня, 6 жовтня, 17, 24 листопада, 8, 15, 15, 22 грудня 2022 р., №2, №13 від 12, 18 січня, 15 лютого, 1, 8, 29 березня, 12 квітня 2023 р. «Волинська газета» продовжує публікацію щоденника митрополита Полтавського і Кременчуцького Феодосія (Дикун-Ваколюка, Митрофана Никоновича) (23.11.1926, с. Черниця Корецького р-ну Рівненської обл. – 01.10.2001, м. Полтава). У цій публікації зберігаємо стиль, орфографію митрополита. У попередніх публікаціях допущено помилку: замість липня помилково пишеться «серпень». Просимо читачів взяти це до уваги і прийняти наші вибачення.

5 СЕРПНЯ 1978 РОКУ.

Літургію та молебень після неї служили вищевказані єпископи. Людей було, гадаю, близько десяти тисяч. Служба скінчилась по третій.

6 СЕРПНЯ.

Неділя. Служив Літургію архієпископ Харківський, а інші молились у вітварі. Після обіду я на машині поїхав додому. Ночували біля річки Тня.

7 СЕРПНЯ 1978 РОКУ

На дев'яту вечора був уже вдома. Тут почув, що цими днями злодії побували в Спасівській церкві, що в м. Полтава.

8 СЕРПНЯ.

А сьогодні із самого ранку, після Почаївської благодаті, маю справу із людським брудом. Нема слів, щоб ними висловити нашу страшну дійсність.

Людино, пам'ятай: для того, щоб ти жила – Христос за тебе помер.

Один казав: «Скажи мені, хто твій ворог, і я дізнаюся, хто мій друг».

Ще:
Зітхнув Удав:
– Хороший я,
А жінка трапилась –
Змія!

Ще:
Щоб пізнати себе, досить чесно заповнити анкету.

9 СЕРПНЯ.

Сьогодні церква молитовно вшановує пам'ять великомученика Пантелеймона. Живучи в Почаївській лаврі, я над усе любив читати житія мучеників. Я захоплювався їхньою мужністю, святим героїзмом і стражданнями, які вони терпіли за Христа. Святий Пантелеймоне, моли Бога за нас!

Священник Антипій С., який дізнався від уповноваженого, що я писав листа Брежнєву на захист Церкві, сказав про мене: «Ну й дурак! Він за це вже отримав від властей по носі, а тепер його зовсім виженуть із Полтави. Так йому і треба!»

Я з цим «священником» цілком згоден. В поганих людей я і справді дурак, але у Бога і чесних людей моє ім'я стоїть в іншій рубриці. Мені жаль лише, що ми маємо таких «священнослужителів». Я вірю, що мітла Бога скоро це сміття вимете із Церкви.

Їдучи до Почаєва на машині і проїжджаючи деякі міста і містечка, я розглядав публіку. Особливо мене обурює «прекрасна стаття», як її звикли поети називати. Чого тільки на цій «статі» не побачиш! Що не дівка – то нова екзотика! І кожна прагне до того, щоб, не дай Бог, бути схожою на когось іншого. Окуляри носять як колеса, а на голові – копиця сіна. Чому б їм у вухах не носити пля-

шок з-під пива, а в носі кілечок! Ото була б справжня екзотика!

Хочу одного рукоположити в сан священника. Але він боїться. «Будуть наді мною сміятися, будуть услід мені плювати», – каже він. А я йому на це: «Не бійся нічого. Люципер за 60 років вже всю свою смердючу слину виплював. На нас він вже не буде плювати, бо нема чим».

Газети повідомили, що помер папа римський Павло VI. Упокой його, Господи, між святими Твоїми. Гадаю, що папою римським не легше бути, аніж єпископом Полтавським.

10 СЕРПНЯ.

Диявол зі своєю шпаною атакував мене із несподіваного боку. У нього руки сверблять. Йому хочеться нанести мені удар, взяти реванш. Сьогодні щиро просив Господа, аби він спас нас від його дерзкого лукавства.

Поганий священник найліпший агітатор атеїзму.

Розповіли мені, що деякий час тому назад в Новгороді бандит убив священника. Поліз до убитого в кишеню і знайшов там один карбованець. Бандита було впіймано. На суді прокурор його питає, навіщо він убив людину за таку малу суму грошей, а він на це каже: «Сто копів – сто рублів, а це вже не так і мало!»

Логіка не просто бандитська, а диявольська!

11 СЕРПНЯ.

Одного разу африканський імператор Геліогабал, щоб позбавитися від деяких чиновників, в котрих він побачив своїх ворогів, зробив банкет, на котрий були покликані вони. Після банкету цар наказав наповнити залу трояндами аж до самої стелі, закривши при цьому всі вікна і двері. Гості, що були там, від сильних пахоців троянд всі загинули.

З цього видно, що людину може убити не тільки зло, але і добро, якщо воно буде невміло використане.

Один дуже справедливо говорить так: «Ідол – це частина нашого егоїстичного «Я». Ідол дозволяє тобі грішити, він не веде до чистого життя, не кличе до досконалості, не викриває зла в людині. Ось чому багато хто любить ідолів, більше, аніж Бога. Ідола можна вибирати собі, а Бога не вибирають, як не вибирають сонце, світло, повітря, своє дихання. ...Один із таких ідолів є матеріалізм...».

12 СЕРПНЯ.

Я, мов той жебрак, що нічого не має, стою перед Тобою, Господи, і зі смиренням щодень кажу: Дай мені Твої ласки, дай терпіння, дай мудрості, дай здоров'я, дай сили, аби вистояти, щоб не упасти і не розбитися на куски.

Дай, дай, бо я нічого свого не маю. Дай, бо я лише живу Твоїм і Тобою!»

Митрополит Полтавський і Кременчуцький Феодосій.
Далі буде.

ВЕЛИКІ УКРАЇНЦІ

Любомир Гузар:
«Це – покликання від Бога»

Початок на с. 5

динала Івана (Любачівського) на патріаршу місію була запропонована Ваша кандидатура. Ваше життя нелегке...»

«Життя кожного, хто хоче жити чесно, не легке, – сказав архієпископ. – Труднощі, перешкоди, непорозуміння... Як ми даємо собі раду? Бо віримо в Бога. Я не знаю, як дають собі раду ті, хто не вірить. Коли говоримо «Отче наш» і думаємо про те, що небесний Отець нас любить, то нема чим перейматися. Бо все – у Божих руках. Ми свідомі того, над нами, біля нас і з нами

Цікавою і точною виявилася його відповідь на моє запитання, чи буде одна Церква, коли вдасться (і чи вдасться) відновити єдність християн. «Коли мене запитують, чи може бути в Україні, як за часів Великого князя Володимира, одна Церква, я відповідаю: «Так!» Вірю в це. Все залежить від нас, від того, наскільки ми будемо прагнути отої єдності, наскільки будемо готові пожертвувати своїми стереотипними переконаннями, щоб не лише відчувати, а й показати себе справжніми братами. Нема жодного сумніву, що Господь Бог, який є джерелом єдності, ні-

завжди є Бог. Ісус Христос сказав: «Якщо ви, земні отці, не відмовите проханню своїх дітей, то як може відмовити небесний Отець?» Як Бог дає, так воно і йде. І я переконався, що воно на добре виходить. Ніколи ні за чим не жалкував».

Кардинал Любомир Гузар тоді наголошував: «Церква насправді одна. Тільки вона «розколена» на чотири частини. Адже є настанови нашого Спасителя: всі маємо бути одне. І це не просто мрія чи бажання, це є заповідь, наш обов'язок. Коли цього не виконуємо, мусимо бути свідомі... Але ми, як християни, маємо забезпечити, щоб Церква була одна. Це нелегко, але при Божій допомозі здійсниться. Без праці, без нашого бажання нічого не вийде. Мене нині непокоїть саме те, що бракує бажання. Політики це називають відсутністю волі. Ми ніби граємося, а це дуже небезпечно, бо з Господом Богом не можна бавитися».

Але з приводу християнської поліконфесійності він розсудливо зазначив: «На волинській землі чи на Галичині співживуть сьогодні й православні, й греко-католицькі, й римо-католицькі громади. Таку ситуацію можна сприймати як факт: нехай так собі буде. Та мені здається, що присутність на цій землі християн різної конфесійної приналежності – якийсь виклик. Я б сказав навіть більше: це – покликання від Бога».

Верховний Архієпископ УГКЦ радів з приводу того, що, попри складну історію стосунків між православними та католиками, наразі «Богу дякувати, живемо спокійно. Та запитуємо себе, чи має так бути, коли на цій землі співмешкають християни, які поділені. Ми раді, що живемо толерантно. Не дай Боже заколотити цей спокій. Я радше хотів би його поглибити. Бо ми християни. Адже ми читаємо Святе Письмо і знаємо слова Господа нашого Ісуса Христа про те, щоби всі були одно як єдина Пресвята Трійця, в абсолютній славі та в абсолютній єдності».

коли не відмовив би нам, якщо ми виявилися б готовими отой дар прийняти», – сказав Владика.

А 5 червня 2017-го, у день Святого Духа, тіло Блаженнішого Любомира (його не стало 31 травня), упокоїлося в крипті Патріаршого собору Воскресіння Христового у Києві (вул. Микільсько-Слобідська, 5). Земна дорога Архієпископа завершилася. А шлях до досягання його духовного спадку триває. І цей шлях – насправді вдячний. Він веде Україну і тих, хто в ній суцільний, до Господа. Тож закономірно й справедливо, що у день 90-річчя з уродин Любомира Гузара, під час 93-ї сесії Архієрейського Синоду УГКЦ, 2023-й було проголошено роком Патріарха Любомира Гузара.

«Він вірив у перемогу України над будь-якими агресивними сусідами. Він вірив і так нас учив, що нищення, ненависть, смерть ніколи не мають останнього слова. Він нас учив невтомно відбудувати й будувати. Думаю, цілком не випадково Господь Бог дарує нам його 90-річчя саме цього року, який для нас має стати роком перемоги України в несправедливій війні, роком відбудови держави», – зазначає блаженніший Святослав Шевчук, нинішній Предстоятель УГКЦ.

Віктор ВЕРБИЧ.

ЦИТАТИ-ОДКРОВЕННЯ БЛАЖЕННІШОГО
ВЛАДИКИ ЛЮБОМИРА ГУЗАРА

Релігія нагадує людині, що вона – творіння Боже.

Добре, що люди хворіють і вмирають – це змушує нас зупинитися і замислитися.

Наше суспільство докорінно хворе і наші розмови про демократію, справедливість, підприємництво – це фантазії. Забудьмо про все це, бо ми хворі. І пам'ятаймо, що хворі швидко помирають.

Люди відвикають мислити – це фундаментальна проблема. Проблема – завжди в людині, а не в Інтернеті.

НЕПРИЧЕСАНІ ДУМКИ

Сміх крізь сльози

Їх і так багато-пребагато виливається та проливається з очей матерів, які втрачають синів, дружин, чоловіки яких не вертаються з триклятої війни, коханих, які ждуть не діждуться суджених.

А скільки сирітських сліз бачили і ще побачимо. Ними можна пів світу омийти-затопити. Течуть невпинно рікою повноводною. Таке явище спостерігатимемо впродовж усього періоду, доки рашистські розбишаки не заберуться з нашої багатостраждальної землі.

Про другу частину нашої назви трохи мовили. Тепер вернемося до першої. Вона, на перший погляд, повинна стати більш оптимістичною. Нам також цього хочеться, але таке бажання пригальмовує наша дійсність. Чомусь у новинах тепер в обов'язковому порядку міститься залякування на кшталт: штрафи для водіїв зростуть, ваш автомобіль завтра конфіскують, парламент думає над тим, як забрати більше грошей у сільського люду, назріла крайня необхідність у підвищенні тарифів на комунальні послуги, один з депутатів вніс пропозицію, аби відмінити пільги для певної категорії населення. Таких страшилок на сайтах тьма-тьмуща. Уже сьогодні жителі сільської місцевості у тривозі. Чому раптом за город, яким користувалися з діда-прадіда і який не лише годув їхні родини, а ще й допомагає наповнювати продовольчий ринок нашої держави, відтепер

доведеться платити невідомо, які і за що гроші. Якому це мудрагелю прийшла в голову ідея брати гроші ні за що? Подібне могло народитися тільки при нездоровому дусі.

Зрозуміло, земля у всьому світі ціниться дорого і вартує чималі гроші. Але якби не селяни, вона давно могла б зарости бур'янами та стати пустою. Подібні приклади інших країн історія зберігає в своїх анналах. Лише любов українців до своєї родючості, яка передається з покоління в покоління, допомагає робити нашу державу кращою та квітучішою. Аби так було і надалі, потрібно щоденно опікуватися землею, мов малою дитиною. Окрім нелегкої праці, щорічно за власну ділянку доводиться сплатувати ще й податки. Даремно вона людям не дається. То яку ще нову плату надумали депутати для тих, хто має городи? Можливо, хочуть брати натуроплатою, тобто вирощеним врожаєм. Ідея варта уваги. Тоді не треба буде ходити в супер-маркети за продукцією та дивитися на строки її придатності. Приїхав до баби Гапки, зайшов на грядку, нарвав свіженького, чого душа забажала, та й помчав у столицю. Дешево, як кажуть, і сердито!

Не менш архіважливою є водяна тема.

Зрозуміло, вода в селі обходиться значно дешевше, ніж у місті. Узагалі за безцінь для тих, хто має власну криницю чи свердловину. Це не може не тривожити наших достойників-депутатів. Чому така соціальна несправедливість? Чим сільський житель кращий від міського? Тут явно щось не так. Адже для усіх нас права та обов'язки мають бути однаковими. Еврика, ідея є! Коли господар надумав копати криницю чи бурити свердловину, він не подумав, що зазіхне на надра. То нічого, що вони належать народів. Ото йому він і повинен сплатувати ренту.

Зрозуміло, що й державна казна отримає неабиякі прибутки. Це знову-таки дасть можливість підвищити ставки для службовців різного рангу, у категорії яких значаться й депутати. Тут вже проглядається пряма вигода. Отож варто і далі думати над тим, на що ще можна вести податок. Може, на туалети в сільській місцевості? Адже для їх облаштування також треба копати чималі ями. Якщо добре подумати, до надр прив'язку можна зробити. Це, перше. Є ще й друге. Містянам, як не крути, за нечистоти доводиться платити. Подібного в селі нема. Знову ж соціальна нерівність. Парламентарям варто б розкинути тут мізками. Часу для цього у них хоч відбавляти, якщо хтось не збирається посмажитися під сонцем на Балі чи на Канарах.

Відносно автомобілістів, то й говорити нічого. З них, як кажуть у народі, хоч три шкури дери. Мав гроші на авто, то знайде й на податки. А їх можна придумати цілу кучу. Скажімо, звідки відомо, кого власник везе в своєму авто: дружину, дитину свою чи пасажирів, який оплатить поїздки. З цих грошей, ясно, податки ніхто не сплатить. Момент другий. Водій обов'язково дивитиметься на патрульного, коли той показує жезлом зупинитися, а не на дорогу. Отже через неуважність він, можна допустити теоретично, може спричинити аварійну ситуацію. Підстава для штрафу наяву. Уже коли поліцей підійшов до машини, то, як пити дати, якусь подряпину він помітить. То хто зна, чи авто не побувало в якійсь аварії? Чому ж тоді цей факт приховали від органів правопорядку? Цим питанням варто зацікавитися. На всякий випадок хоча б виписати штраф.

Словом, варто на повну ввімкнути фантазію і гроші у державну казну поспіляться, як з рогу достатку. Тоді й у власних кишенях побільшає зелененьких. А їх шелест такий приємний, що слухаєш з набагато більшою насолодою, ніж симфонію Баха. То нічого, що такої валюти нема в пересічних українців, переважна більшість яких зазедве зводить кінці з кінцями через мізерні зарплати чи ще мізерніші пенсії. Хай більше працюють, більше матимуть. Тут доречно нагадати один анекдот. Лектор імперії, яка ще вважала себе могутньою, робить голослівну заяву: завтра ми будемо жити ще краще. Репліка із зали: а ми. Лаконачна відповідь: не всі відразу. Сьогоднішня ситуація один до одного.

Ніхто не каже, що податків платити не треба. Це такий самий обов'язок кожного громадянина, як захист України для чоловіків. Тільки ж підходи мають бути диференційовані в кожному конкретному випадку. Не можна порівнювати доходи фермера з магнатом, у власності якого електростанції. Це, як кажуть в Одесі, дві великі різниці. Про наших сільських пенсіонерів мовчу. Бідніших за них у Європі годі шукати. Одному лише Богові відомо, як вони виживають. Тільки це аж ніяк не тяготить депутатів, які називалися слугами народу і які у період передвиборчої кампанії кожному з нас обіцяють золоті гори. До того часу, доки бюлетень не потрапить в урну. А далі обіцянка-цяцянка. Хоча радість у когось все-таки лишається. У когось сміх, у когось сльози.

Володимир ПРИХОДЬКО.

ОПОВІДАННЯ

День прийдешній

Містечко Пенсгель влітку просинається рано. Вже о пів на п'яту різноголосе птаство, яке заповнило зелену оазу Пенсгелю, починає так гучно радіти новому дню, що не проснутись може хіба глухий або якийсь нічний гулько. Особливо, якщо в помешканні відчинені вікна. Може, саме тому вони тут майже скрізь мають зовнішні віконниці, котрі уцілюють зсередини ще й штори жалюзі. Тож сховатись від несамовитого щебету тут загалом можна. Але пенсгельці певно люблять ранковий спів птахів. Бо переважно встають, коли пташина кантата ще не досягає апогею.

ЧЕРЕЗ РІЧКУ

Пенсгель у перекладі з французької означає «перейшов річку». Місцева легенда свідчить, що в середньовіччі якийсь мандрівник наважився перебрести тут стрімку гірську річку Гарону і заснував на її лівому березі поселення. Видно, видумки не були його фішкою, тому нове поселення він нарід за принципом «що бачу, про те й співаю». Вийшло Пенсгель. Як на мене, іноземця, то досить звучна, навіть якась трохи загадкова, назва. Пенсгель розташований за кілька кілометрів від Тулузи, великого міста на південному заході Франції, до якого нас врешті прибило після сумбурної втечі з охопленої війною України і тижневих поневірянь по Європі всередині березня магічного дві тисячі двадцять другого року. В Тулузі ми прожили в комірному два тижні, поки господарю, наша давня знайома, яка років десять тому вийшла заміж за тулузця, не виставила нас за двері. На щастя, за кілька днів до того місцева асоціація українських волонтерів за-

пропонувала нам соціальне житло: частину старого будинку в передмісті. Помешкання потребувало ремонту, але, як кажуть галичани, хто сі з тим рахує. Особливо, коли тебе виганяють на вулицю, та ще й з неповнолітніми дітьми. Так ми опинились у цьому благословенному Пенсгелі.

Ми – це семирічний Остап, на сім років старший за нього я, Андрій, їхній сорокарічний тато Тарас, і моя дружина Марія, мама цих двох чудових хлопчиків. Іменуємось ми тепер «тимчасово переміщеними особами» чи просто біженцями з України. А саме: з Ірпеня, міста під Києвом, про яке зараз знають у всьому світі.

За законом воєнного стану, який діє в Україні, чоловіки призовного віку не можуть виїжджати за кордон. Та я інвалід війни, тому не підлягаю цьому обмеженню. Хоча краще б підлягав, а то від часу перетину нами кордону з Польщею на мене дивляться, як на дезертира. Ще б пак, здоровенний дядько з руками і ногами пхається за кордон, коли його однолітки ризи-

кують життями на фронті. Це, звісно, дратує, але я ставлюсь до людей з розумінням. На їхньому місці я, мабуть, теж нині був би про таких чоловіків не найкращої думки. Тож, як мовиться, Бог терпів і нам велів.

МИРОТВОРЕЦЬ

Інвалідом я став після контузії в Косово, коли ми лише починали там «миротворити». Коли стався той клятий вибух на якійсь другорядній дорозі між двома населеними пунктами, то мене так пожбурило з джипа об придорожнє дерево, що воно аж зламалося. Побратими потім жартували, що якби я мав не сто двадцять кілограмів ваги, а наполовину менше, а дерево було товстішим, то все могло б статись, навпаки. Гумор трохи по-військового чорний, та я знав, що за ним була і тривога хлопців за мене, і щира радість, що побратим залишився живий. Хоча причин для радості, особливо в перші дні в госпіталі, у мене не було. Від удару я осліп на одне око і оглухнув на вухо з того ж боку, на який він прийшовся, голова ніби ось-ось мала розірватись, як бойова граната, а у вилицях невидимі ковалі безперестанку гатили молотами в мозок, наче об металеві наковальні.

Так продовжувалось кілька тижнів, поки криза не минула. Тож одного разу посеред ночі я проснувся без

болю та гуркоту в голові і, ще доспаючи, не усвідомивши цього, раптом почув, як за вікном приглушено тьохкає якась пташка. Я розплющив очі і лівим, ближчим до вікна, побачив окрасець місяця, який завис над госпіталем. Хоча й наполовину, але я чув і бачив, а головне – позбувся ненависного нестерпного болю. Обережно, все ще боячись його розбудити, я тихенько засміявся і на повні груди вдихнув запах бузку, який струмував у напіввідчинене вікно. «Бузок цвіте у травні», – майнула в голові думка. Це раптове усвідомлення, що я мислю, було, як божий дар, справжнє щастя серед невідомості. Бо древній філософ що казав: я мислю, отже існую.

Я вижив, та повернути повністю зір і слух лікарі мені так і не змогли. У свої двадцять з лишком років я став інвалідом – і на те не було ради. У іншого може б опустились руки, та я не виправний оптиміст, тому, при звичайшій до своїх вад, став шукати, чим міг би найбільш продуктивно зайнятися. Друг-програміст якось непомітно долучив мене до свого фаху, і незабаром я відчув, що це моє, що можу в цьому чогось досягти і не пошкодувати про свій вибір. Так я став одним із вітчизняних фахівців з іт-технологій. Та в той час я і гадки не мав, що вже незабаром зможу використовувати набуті навички і досвід для допомоги батьківщині. Як не міг знати, коли і як

розпочнеться ця страхітлива війна...

АЙТІШНИКИ

– Слухай, Тарасе, є одна ідея. Думаю, вона тобі буде цікава...

Мій друг програміст Денис осідлав єдиного в моєму домашньому кабінеті стільця і прискіпливо розглядав монітор ноутбука, ніби там ця ідея ось-ось мала з'явитись у вигляді якогось символічного зображення.

– М-м-м, – мукнув я, намагаючись довершити пакет замовного програмного забезпечення, над яким бився весь день, і нарешті повністю віддатись розмові з приятелем під зарання поставлене в холодильник наше улюблене нефільтроване пиво.

Оскільки ми з Денисом не воювали з агресором на передовій, то відразу після Революції гідності подались у волонтери. Там незабаром познайомились з Максом, який повернувся в Україну після десяти років підприємницької діяльності в США і зайнявся налагодженням виробництва вітчизняних безпілотників для потреб наших Збройних сил. Йому були потрібні досвідчені програмісти, і ми з Денисом радо погодилися допомагати.

Тож коли мій приятель сказав про ідею, яких у нього напихаві завше було безліч, я подумав, що він має на увазі щось чергове із вдосконален-

РЕПОРТАЖІ З АМЕРИКИ

Допомагають цілителі

Нині в Сполучених Штатах Америки діє кілька волонтерських проєктів, створених задля безкоштовного протезування і реабілітації наших військових та цивільних, зокрема дітей, котрі втратили кінцівки під час повномасштабного вторгнення росії в Україну. Серед них проєкт *Prosthetics for Ukrainians* («Протезування для українців»), заснований Олександром Борисенком та Костянтином Вороною у травні минулого року в Міннеаполісі, штат Міннесота. Протезування постраждалих під час війни в Україні, їх реабілітація проводиться у міннеаполіській клініці *Proter Foundation*. За цей час тут пройшли лікування і відновлення більше півсотні жертв російської агресії, які втратили ноги чи руки. Серед них тридцятирічний сержант ЗСУ Вадим Федоров, який втратив обидві ноги, Сергій Лукашук з Вінниччини, котрий уже повернувся з протезом додому, 21-річний Данило з Маріуполя, який лишився на війні обох ніг і зараз проходить курс реабілітації з новітніми біонічними протезами. Вони розповідають, що найважче у відновлення після втрати кінцівок – пройти стадію привикання, «притирання» до протеза. Адже це завжди боротьба з болем, психологічний бар'єр, котрий нелегко подолати.

Саме про цю, психологічну і фізичну реабілітацію інвалідів війни, котрі ще нещодавно знаходились у горнилі війни, я розмовляю з фахівцем з нетрадиційної медицини, дипломованим лікарем-хіропрактиком з 40-річним стажем міннесоткою українського походження Тетяною Рябокін.

Доктор T.L.Riabokin автор фундаментальної праці *The 12 Elixirs* і є знайомим у Штатах травником та фахівцем з акупунктури, якої навчалась у індіанських та китайських цілителів. Річ якраз і зайшла про акупунктурну реабілітацію, тобто лікування посттравматичних синдромів з допомогою голковколювання,

що пані Рябокін вважає найбільш дієвим для зняття болю і процесу «приживання» протеза з тілом.

– Всі пацієнти клініки з України – це безумовні герої, які пройшли через стреси, болі і вижили, – каже Тетяна Рябокін. – Завдання фахівців, які займаються їхньою реабілітацією, максимально мінімізувати біль і дискомфорт у процесі протезування. Фахова акупунктура якраз дає такий ефект. Сподіваюсь, що наш досвід і глибоке співчуття допоможуть їм легше подолати і цей бар'єр на шляху до одужання.

Проєкту «Протезування для українців» незабаром виповниться рік. Він

розвивається, до нього долучаються нові фундатори як у США, так і в Україні. Зокрема, нещодавно сервісний центр клініки *Proter Foundation* відкрили в Свалові. Мета усіх причетних до проєкту волонтерів – забезпечити у цьому році новітніми протезами не менше 100 українських громадян, котрі втратили кінцівки на війні з росією.

Юрій ЗИЛЮК,
журналіст, власкор «Волинської газети».

На фото: українські воїни на реабілітації в клініці *Proter Foundation*; книга доктора Тетяни Рябокін з нетрадиційної медицини.

ОПОВІДАННЯ

Початок на с. 7

ня it-супроводу моделі безпілотної, над яким ми якраз працювали.

– Ну, фонтануй своєю ідеєю, – повернувся я до приятеля, коли нарешті завершив роботу. – Знову щось про покращення системи наведення?

– Не вгадав, – інтригуюче зиркнув не мене Денис, продовжуючи розглядати монітор. – Ще дві спроби...

– Та годі тобі, – злегка стусонув я приятеля по плечу, – а то пива не отримаєш. Я ж сьогодні володар нефільтрованого, забув?

– Ок, – здався Денис. – Чого не зробиш заради пивечка!

Він підсунувся ближче до столу і повернув до себе ноутбук.

– Дивись.

СПРАВА ЧЕСТІ

Великі пальці Дениса на диво легко забігали по клавіатурі і за хвилину він повернув монітор ноутбука до мене. На ньому на фоні якоїсь емблеми яскраві написи: «министество обороны россии».

– За цим написом ховається багато цікавого для нас. Не хотів би зазирнути за лаштунки головного мілітарного штабу рашистів? Га, Тарасе?

– Хід твоєї думки зрозумілий, – зацікавлено протягнув я, враз забувши про холодне пиво. – Але як туди проникнути?

– Коли я казав, що є ідея, то мав на увазі не просто декларацію про наміри, а її втілення на практиці, – гордо випнув груди Денис. – Звісно самим нам не впоратись, але є кмітливі хлопці, які нам допоможуть. Думаю, що проведи хакерську атаку на рашку буде для них справою честі. Зрештою, сам зможеш переконатись...

Він різко відсунув стільця і звично похрустів зімкнутими в «замок» пальцями рук.

– Але зараз пиво і лише пиво! Я помираю від спраги, старий.

По дорозі на кухню в моїй голові крутилась одна єдина думка: ми мусимо здійснити цю хакерську атаку, хай їй грець!

ВТОРГНЕННЯ

...Я знову їхав у військовому джипі вузькою дорогою поміж двох полів у тому Косові і думав про свою Київщину, дідове село неподалік Караби-

шів, у якому проводив чи не всі свої шкільні канікули, і кохану Марійку, з якою після закінчення мого контракту миротворця ми мали одружитись. Раптом почувся віддалений вибух, за ним ще один. Я інстинктивно пригнувся і тут таки почув переляканий жіночий голос, дуже схожий на Марійчин:

– Прокидайся, Тарасе! Та прокинься ж ти! Нас обстрілюють, бомбардують!!!

Я розплющив очі і різко сів, все ще не в змозі зрозуміти, що сталося і де зрештою знаходжусь. У цю мить знову гахнуло і за тим почувся такий звук, ніби дрібно задзвеніло скло у вікнах.

– Тарасику...

Чиясь тепла долоня торкнулась мого обличчя. У напівтемряві я розгледів обличчя дружини і нарешті усвідомив, що ми у спальні нашого затишного ірпінського будинку.

– Це війна, – приречено прошепотіла моя Марійка. – Вони таки напали на нас, ці рашисти...

Черговий вибух повністю повернув мені здатність тверезо мислити. Гатили по відносно недалекому сели-

щі Коцюбинському, в якому була військова частина. І, з огляду на звуки вибухів, ракетами.

Таки почалось.

Рішення визріло ніби не з власної волі і було безапеляційним.

– Збирай найнеобхідніше і буди дітей. Скажи, що їдемо в гості до дядька Франсуа – це їм сподобається. Після обстрілів має бути атака, якщо кацапська піхотня близько. А щось мені підказує, що так воно і є. На танках і бетеерах вони від кордону до нас можуть за кілька годин дійти. Поспіши...

Я обірвав свій монолог і пригорнув заплакану Марійку. Так ми простояли десь з хвилину, ніби віддаючи шану вже загиблomu мирному часу. Потім ніжно поцілувались і моя кохана заспішила до дітей.

– У мене все необхідне в дорогу приготовано, – вже біля порогу мовила моя передбачлива дружина. – За тобою документи і машина.

ВТІКАЧІ ВІД ВІЙНИ

Уже починало сіріти, коли наш синій фіат з сонними Остапом і Андрі-

єм на задньому сидінні і стривоженою Марійкою поряд зі мною виїхав за ворота рідного обійстя. Мій Ірпін вже не спав і, здавалось, насторожено вдивлявся в ранкові сутінки освітленими вікнами будинків. У мене був такий стан, котрий мій покійний дід Степан називав «душа не на місці». А дід мій був мудрим чоловіком.

Ми вирішили їхати до наших давніх знайомих у Францію, які вже давно нас запрошували в гості. Ранковий дзвінок Марійки до тамтешньої подруги Катерини, котра, як і решта євросоюзівців, ще нічого не знала про російську агресію, певно викликав у неї шок, бо вона мовчала з пів хвилини. Та вразила мене не реакція нашої французької знайомої на новину, а те, що сказала їй в кінці розмови Марійка.

– Катю, – у відповідь на припущення подруги, що, мовляв, може нічого страшного не буде і росіяни незабаром підуть собі геть, якимось незвично суворо мовила моя кохана, – я не знаю, наскільки вони прийдуть, але вони будуть вбивати, грабувати і гвалтувати українців, як це робили з жителями Німеччини в кінці останньої світової війни. Це в їхній змішаній напів ординській кро-

Закінчення на сторінці 10

ВОЄННІ ЗЛОЧИНИ

Без терміну давності

Російські агресори воюють не лише з українськими військовими, а й з цивільним населенням нашої країни. При цьому, нехтуючи нормами міжнародного гуманітарного права, активно застосовують брудні методи ведення війни, зокрема, зґвалтування. Для них воно стало частиною стратегії, спрямованої на деморалізацію та упокорення українського суспільства. Про цю особливість дій окупантів, які вже набули масового характеру, про реакцію на них з боку світової спільноти та про допомогу потерпілим від сексуального насильства, пов'язаного з війною (СНПК), розповідає віцепрем'єр-міністрка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції Ольга СТЕФАНІШИНА.

– Розпочавши наприкінці лютого 2022 року широкомасштабну агресію проти України, росія активно використовує всі інструменти гібридної війни. Зокрема, й сексуальне насильство проти наших співгромадян. Яких масштабів набула ця проблема і хто найбільше від неї потерпає?

– З початку повномасштабної війни, Україна і весь світ став свідком з безпрецедентної жорстокості РФ та зневаги до міжнародного права. Уже зареєстровано понад 68 тисяч воєнних злочинів росії. У той же час, якщо говорити про сексуальне насильство, на сьогодні Генпрокуратура розслідує 171 такий випадок. Це кейси, в яких постраждали були готові свідчити. Тому ми розуміємо, що реальний масштаб злочинів значно більший; бойові дії тривають, ми не маємо даних про ситуацію на тимчасово окупованих територіях. Водночас хочу нагадати, що сексуальне насильство під час війни – це воєнний злочин, який не має терміну давності. Постраждали можуть повідомити про нього будь-коли, щойно будуть готові до цього. Досвід інших країн показує, що це може бути через 10 і навіть 30 років.

Попри те, що основна частина насильства, зокрема, сексуального вчиняється щодо жінок і дівчат, для російських злочинців не існує статевих чи вікових обмежень. Серед постраждалих жінки та чоловіки абсолютно різного віку, а також неповнолітні. Одразу після оприлюднення перших фактів скоєння росіянами таких злочинів, спільно з міжнародними партнерами ми започаткували єдиний механізм реагування на насильство. Важливим кроком стало підписання рамкової угоди про співробітництво між Урядом України й ООН щодо запобігання та протидії сексуальному насильству в умовах війни та розробка Імплементаційного плану для її реалізації. Україна створила всеохопний координаційний механізм для боротьби з сексуальним насильством. Серед наших ключових напрямків

роботи: ефективне розслідування та документування злочинів; надання комплексної допомоги постраждалим, включаючи репарації; підвищення компетенції фахівців та інформування суспільства.

– У своєму виступі у Варшаві Президент США Джо Байден сказав, що російські військові у війні проти України використовують зґвалтування як зброю. Чому вони до цього вдаються і яких результатів намагаються досягти?

– Я з ним згодна. Насильство – це частина військової стратегії росії з деморалізації українців, спроба зламати наш дух. З перших днів вторгнення почався терор проти беззахисних. Саме тому ми активно працюємо з партнерами над тим, аби всі, хто віддавав злочинні накази або коїв ці жахливі злочини, отримали належне покарання. Йдеться і про документування злочинів, і про залучення міжнародних інструментів.

Нещодавно Україна стала співголовою у новоствореному Глобальному альянсі з попередження сексуального насильства, до якого вже приєдналися 13 країн світу, включно з Австралією, Японією, США, ОАЕ, і ми розраховуємо, що з часом учасників стане більше. Робота в межах Альянсу дозволить посилити співпрацю з іншими країнами та зрештою забезпечити відповідальність росії за скоєні злочини, зокрема, сексуального насильства.

– Як Україна реагує на прояви сексуального насильства, до яких вдаються російські агресори? Ким вони фіксуються та яка подальша доля цієї сумної статистики? Чи будуть зафіксовані випадки подані на розгляд міжнародних організацій та міжнародних судів? На яку реакцію з їхнього боку можна розраховувати?

– Щойно українська армія звільняє території від окупації, там починають працювати правоохоронні органи, зокрема, поліцейські у складі спеціалізованих мобільних груп. Вони

фіксують і випадки сексуального насильства. Вся інформація подається до прокуратури. Дані про зафіксовані випадки насильства також надаються Офісу Міжнародного кримінального суду. Разом з тим, ще на початку березня 2022 року Міжнародний кримінальний суд розпочав власне розслідування, створивши спільну слідчу групу, до складу якої входять кілька європейських судових органів. Аби посилити роботу в цьому напрямку, Уряд України ухвалив проєкт двосторонньої угоди про створення Офісу Міжнародного кримінального суду в Україні. Зауважу, що міжнародні організації, зокрема, такі, як ООН, теж фіксують ці випадки. Під час останньої зустрічі зі Спецпредставницею Генерального секретаря ООН щодо запобігання сексуальному насильству Прамілою Паттен домовилися посилити співпрацю щодо обміну такою інформацією, а також провести всеохопний аналіз українського законодавства для вдосконалення нормативної бази щодо переслідування за злочини сексуального насильства. Наше законодавство має бути комплексним, аби ні через рік, ні через 10 років кривдники не змогли уникнути відповідальності. Покарання за скоєні злочини – єдиний можливий шлях досягнення справжньої справедливості.

– Важливо надавати дієву допомогу потерпілим від СНПК. В умовах війни зробити це непросто, особливо на територіях, де точаться бої або на прилеглих до них. Чи справляється з нинішніми викликами система надання всебічної допомоги потерпілим, зокрема, й від сексуального насильства, яка була створена в Україні ще до широкомасштабної війни? Чи змогла вона адаптуватися до теперішніх викликів?

– Дійсно, до 24 лютого 2022 року ми вже розбудовували мережу запобігання та протидії домашньому та гендерно зумовленому насильству. Уряд вперше виділив державну субвенцію на створення притулків та кризових кімнат допомоги постраждалим. Працювали гарячі лінії допомоги, спільно з нашими партнерами з Фонду ООН у галузі народонаселення ми запустили мобільні бригади соціально-психологічної допомоги. Усі ці сервіси та служби продовжили працювати й після широкомасштабної агресії та перелаштували свою роботу, зокрема, на допомогу тим, хто зазнав насильства під час війни.

Більш того, в перші місяці після вторгнення наші притулки давали тимчасовий прихисток тим, хто був змушений тікати від бойових дій та окупації. Але ми розуміли, що в умовах війни наявних сервісів допомоги недостатньо. Необхідно було створити таке місце, де постраждала людина відчувала б максимальну довіру, підтримку і, зрештою, отримавши допомогу, захотіла розказати про пережите. Так і з'явилася ідея створення Центрів допомоги врятованим. Наразі в Україні вже працює 7 таких Центрів: у Києві, Львові, Запоріжжі, Дніпрі, Чернівцях, Мукачеві та Полтаві. І ми плануємо масштабувати їхню кількість. Паралельно створюються сервіси онлайн допомоги, зокрема, такі як психо-

терапевтична платформа «Аврора», аби наші громадяни, перебуваючи навіть у тимчасовій окупації, за наявності мобільного зв'язку могли звернутися за психологічною, юридичною та інформаційною підтримкою.

– 15 березня 2023 року відбулася презентація єдиного онлайн-майданчика «Платформа допомоги врятованим». До його створення ви маєте безпосереднє відношення. Що підштовхнуло до появи Платформи і яку користь від неї матимуть українці, котрі потерпіли через російську агресію?

– Коли постраждали з тимчасово окупованих та деокупованих регіонів опиняються у відносній безпеці, вони часто не знають, як і куди звернутися за фаховою безоплатною допомогою. Інформація про доступні сервіси розрізнена. Відтак ми побачили потребу створити єдиний майданчик, що спростить пошук необхідних перевірених служб допомоги. Так і з'явилася Платформа допомоги врятованим. Вона містить ключові урядові гарячі лінії, адреси Центрів допомоги врятованим, контакти сервісів психологічної, соціальної та правової підтримки. Що важливо: усі служби, розміщені на Платформі, є перевіреними, конфіденційними та безоплатними. Сайт також містить інформацію, яка допоможе громадянам розпізнати негативні стани, спричинені насильством, алгоритм дій для тих, хто став жертвою насильства, або поради для родичів та близьких постраждалих. Фахівці, які працюють з постраждалими, можуть знайти поради по роботі на базі найкращих міжнародних стандартів і протоколів.

– Чи можна вважати появу Платформи одним із вагомих інструментів підготовки сучасної державної політики протидії насильству та гарантованого захисту потерпілих і покарання винних?

– Поява Платформи – це ще одна цеглина у фундаменті ефективного механізму реагування на випадки насильства. Кожен користувач або користувачка Платформи з її допомогою однозначно отримає необхідну професійну підтримку. Нормалізуючи свій психоемоційний стан та пропрацювавши отриману травму, людина може бути готовою свідчити проти кривдників. А отже Платформа допомоги врятованим – це також вагомий внесок у відновлення справедливості й покарання усіх винних.

Володимир ДОБРОТА.

АКЦЕНТИ РОКУ

Всесвітній День охорони праці

Для підвищення обізнаності про безпеку на робочому місці у 2023 році Всесвітній день охорони праці проходить під девізом: «Безпечне та здорове робоче середовище – основний принцип та право на роботі».

З початком повномасштабного російського вторгнення в Україну питання безпеки праці набуло нового значення. Багато підприємств продовжують функціонувати, незважаючи на додаткові щоденні ризики та випробування.

Починаючи з 24 лютого 2022 р., тисячі працівників втратили можливість працювати в безпечних та здорових умовах праці.

В цілому в Україні внаслідок військової агресії, у зв'язку з ракетними обстрілами та дією вибухових предметів, під час виконання трудових обов'язків на виробництві постраждало 711 працівників, з яких 252 особи із смертельним наслідком.

Для обізнаності та правильних методах поведінки з виявленими вибухонебезпеч-

ними предметами необхідно пройти навчання, щоб мати знання та навички, як поводитися з такими предметами та попереджати про небезпеку, встановити відмітки та попереджувальні знаки.

Перебувати на деокупованих територіях без відповідного дозволу заборонено, слід отримати погодження з органами місцевого самоврядування (ОВА), представниками ДСНС та/чи відповідними спеціалізованими службами, після проведення заходів з виявлення вибухонебезпечних предметів. Не ризикуйте

та не нехуйте власною безпекою, бережіть себе та рідних.

Також, на сьогоднішній день є актуальним питання проходження курсів з надання домедичної допомоги потерпілим (серцево-легенева реанімація, зупинка критичних кровотеч). Бережіться також від укусів комах та кліщів, дотримуйтеся правил дорожнього руху, пройдіть курс ментального та психологічного здоров'я, перегляньте свій “тривожний рюкзак” зберігайте спокій та тримайте “світлим” розум.

У Всесвітній День охорони праці 28 квітня 2023 року долучіться до шанування пам'яті працівників, які загинули на виробництві в мирний час та час дії воєнного стану.

За оцінками Міжнародної організації праці (МОП), щорічно відбувається понад 270 мільйонів нещасних випадків на виробництві, які ведуть до відсутності на робочому місці протягом більше 3 днів, і від близько 160 мільйонів випадків хвороб без смертельного результату. Кожен день в світі вмирають в результаті нещасних випадків і захворюваності на виробництві близько 5000 осіб, в рік – від 2 до 2,3 мільйона осіб.

І це, є лакмусовий папірець того, що ми повинні постійно підвищувати рівень стану безпеки та здоров'я на роботі в дома та в суспільстві в цілому.

Олександр БОРОВИЦЬКИЙ.

АКЦЕНТИ

Із тавром зрадника

Доля цієї, безумовно, талановитої людини, життєвий шлях якої пролягав і через Луцьк, неймовірно трагічна. До того ж трагедія зумовлена не лише політичними реаліями, а й у значній мірі власною волею (іноді її відсутністю). Вона може стати повчальною і для сучасних колаборантів, зорієнтованих на Москву та «руській мір». Йдеться про Ярослава Галана, чиє ім'я носило колишнє Луцьке педагогічне училище, прославлялося на всі лади радянською пропагандою як борця з українським націоналізмом і Греко-Католицькою та Римо-католицькою церквою. Він і справді писав такі тексти, грав роль, яку запрограмували московсько-більшовицькі «визволителі» України, які, попри «канонічну» інформацію, й, швидше за все, організували його вбивство, виставши при цьому як жертву рук українських націоналістів.

Звісно, при цьому традиційно оповивши трагічні обставини туманом брехні. Так, Ярослав Галан був свого часу комуністом, але членом КПЗУ, яку за проукраїнські настрої ще у серпні 1938 року ліквідовано виконкомом Комінтерну згідно з вказівкою Йосифа Сталіна. Так, він сподівався стати й членом ВПК(б), але загинув, будучи в статусі «кандидата в члени». І ще один момент: він ще при житті (прочитаймо його листи, «сповідь» у щоденнику) був «убитий», бо знав і про долю першої дружини, знищеної радянськими карателями, і відчував пекельні муки совісті за зраду свого народу, зрештою – самого себе, коли оббріхував національно-визвольний рух і Церкву.

«З малих літ, – говорив Галан, – життя не було ласкавим для мене. Доводилося здобувати освіту самотужки, бо грошей на те не було. Часто доводилось бігти на вокзал, і, коли прибували вагони з вугіллям, розвантажувати за мізерну винагороду. Зморений повертався додому. Потім заробляв на життя грою на скрипці». Та найбільшу «неласку» до себе виявив не хтось інший – сам талановитий прозаїк і драматург. А водночас – підступно-підлий памфлетист, який плював у душу свого ж народу.

Очевидно, мав рацію письменник Тарас Мигаль, який зазначав: «У творах Ярослава Галана залишилися тільки частина індивідуальності автора. Але повного уявлення про внутрішній світ, звички, симпатії і захоплення не знайдемо». Однак спробуймо здійснити принаймні побіжний екскурс у так звану волинську частину його життєпису.

По завершенні навчання в Ягеллонському університеті (Краків) міністерство релігійних віросповідань і народної освіти задовольнило заяву Ярослава Галана, датовану 22 жовтня 1928 року, і дозволило викладати у Луцькій приватній гімназії імені Лесі Українки «польську мову як головний предмет і руську мову як побіжний». Правда, учителювати в Луцьку Галан почав ще першого вересня. Тут він мав нагоду спілкуватися з відомим майстром слова та лікарем Модестом Левицьким, який також викладав у гімназії.

Якою була для Галана волинська столиця? Звернемося безпосередньо до тексту самого письменника – памфлету «В Луцьку, місті воеводському»: «За рік один довелося побачити стільки гидкого і смішного в гидоті, стільки малих, підлих і затурканих душ, стільки пансько-

го і лакейського хамства». Чому так багато негативу в Галановому спогаді, так і залишиться таємницею. Адже велося йому в Луцьку непогано. Як зазначав Володимир Замлинський, «з учителів Луцької гімназії більшої заробітної платні, ніж Галан, ніхто не отримував». Мешкаючи неподалік колишньої єврейської гімназії (нині у цьому приміщенні – КЗВО «Луцький педагогічний коледж» Волинської обласної ради), Ярослав Олександрович щоранку прощував до корпусу гімназії, що поряд із колишнім кінотеатром «Батьківщина». «Середнього росту блондин з мужнім, вольовим обличчям, – розповідав Богдан Дудикевич, який, як й Галан, перебував у лавах КПЗУ, – здобував симпатії всіх, хто познайомився з ним».

Влітку 1929-го він відпочиватиме під час канікул у селі Березів-Нижній, що в колишньому Яблунівському повіті на Станіславщині (Івано-Франківщині). Тут 11 серпня візьме шлюб з Ганною Геник. А коли невдовзі приїде до Луцька, то визнає, що став одним із тих, кого «викреслено з реєстру працівників». І 19 серпня він уже проситиме дирекцію гімназії виплатити «відшкодування в висоті трьохмісячної пенсії». А ще констатуватиме: «Одночасно прошу о, якнайшвидше полагодження справи, бо з причини пізнього я не можу вже отримати в цьому навчальному році заняття і таким чином лишився без хліба». Як згадував згодом Антон Геник-Товстюк, «коли Ярослава Галана звільнили з посади вчителя Луцької гімназії, він приїхав до Березова-Нижнього до батька його дружини Аннички Геник». До речі, Ганна Галан (Геник) 1932 року виїде до УСРР на навчання, а 1937-го її, студентку Харківського медінституту, за фальшивим звинуваченням у

шпигунстві заарештували й невдовзі стратили.

Зазвичай про Галана пишуть як про комуніста. У КПЗУ він перебував із 1924 року. Але після ліквідації Комінтерном Компартії Польщі (і відповідно КПЗУ) він ним не був. У щоденнику (запис від 29 липня 1949 р.) він зазначає: «17 червня я був прийнятий первинною парторганізацією в кандидати партії».

Звичайно, Галанова вдача – ілюстрація до перипетій долі егоцентричної людини, зацікленої на власному «я». У листі до артистки Ніни Камінської (кінець 1946 року) він зізнається: «Поки що уцілів і тимчасово хожу праведником серед місцевої плеяди наклепників, пошляків, опорочувачів, сіячів усілякої гнилі і їм подібних типів. Нічого, можна жити. До речі, може, Ви мені порадите, як писати до «Перця», щоб не бути при цьому пошляком і скалзубом? Я бачу поки що один лише вихід: похитати собі зуби...». А в листі до письменниці Агати Турчинської (11 березня 1948 року) він підпишеться «безталанний Ярослав». Відтак 27 квітня звернеться до неї: «Пишете про «славу»! Що ви, жартуєте? Теж мені слава! Від такої «слави» із ласки... хочеться заритися під перину».

Галан, очевидно, інтуїтивно відчував: смерть поряд. Режим уже сповна викори-

став його, до яничарського радянського корита рвуться ще продажніші, підступніші люди з письменницькими статусами. У щоденниковому записі, датованому 3 червня сорок дев'ятого, нарікатиме: «Почуваю себе щораз гірше... Важко бути оптимістом». А 9 червня запише: «Діється щось неймовірне. В моєму житті немає тепер ясного промінчика, немає дослівно нічого, що б могло викликати хоч би тільки слабку усмішку. Самі прикраси і самі невдачі. І це не тільки в мене: немає, людини, яка б сказала мені щось радісне, щось, що дозволило б мені радіти, принаймні, з радості інших. Кожне їх слово отруєно болом, невірою і розпачем».

24 жовтня 1949-го, на 48-му році життя (народився 27 липня 1902) Ярослава Галана вбили в робочому кабінеті. Як значиться у Вікіпедії, «смерть спричинили 11 ударів сокирою по голові, причому більшість з них була нанесена вже після смерті». Василь Кук, командувач УПА та сучасні дослідники припускають, що замах організували співробітники МДБ з метою дискредитації націоналістичного підпілля.

Зрештою, це була тільки остання крапка в трагедії людини, яка зрадила себе і свій народ. Після смерті радянська ідеологічна машина спробувала ще «розкрутити» це ім'я. Однак наразі не залишилися жодного пам'ятника, жодної меморіальної дошки (у тому числі – в Луцьку) Ярославу Галану. А останню вулицю, яка носила це ім'я, перейменували в червні 2016 року на вулицю Романа Шухевича. Промовисто.

Та забуття – це не покара. Тим паче, для того, хто морально вбив себе ще до фізичної смерті. Однак він усе-таки назавше залишиться в пам'яті народу. З тавром зрадника. Не тільки України, а й самого себе.

Віктор ВЕРБИЧ.

ОПОВІДАННЯ

Початок на с. 7, 8

ві – і якихось вісім десятиліть нічого в ній не змінили на краще...

Мене тоді дуже вразили раптова суворість і перекорливість, з якою моя дружина говорила ці страшні слова. Та багато більше я був вражений таким передбаченням коханої, коли це її пророцтво незабаром збулось. Видно, вона, історикиня за фахом, змогла глибше проникнути в людиноненавистницьку суть цього отруєного шовінізмом і рашистською пропагандою народу. А, може, це була інтуїція українки, предки якої з діда-прадіда зазнавали агресії з боку свого північного сусіда.

X-52

Наша ірпінська група хакерів складалась із п'ятьох айтішників. Коли вона остаточно сформувалась, ми придумали їй назву: X-52. X від слова хакер в українській транскрипції, хоча в інтернеті та айтішному середовищі її сприймали як англійську букву ікс. Цифра 5 символізувала кількість членів групи, а 2 – останню цифру їхнього року народження. Так сталося, що всі ми народились у 1982 році. Згодом кожен з нас придумав собі псевдо. Так би мовити, за законом жанру, псевдо мали бути короткими і писатись латинськи-

ми буквами. Тож я став Gal, Денис Otto, решта наших побратимів іменувались Puma, West і Ukr.

Зламати сайт саме міністерства оборони рф ми тоді не змогли, але на інших сайтах рашистських державних структур дров, так би мовити, наламали немало. Серед них були банки, міністерства, оборонні підприємства і навіть електронна пошта Дмитрія Мєдведева, експрезидента росії. Перед виборами президента США наша група налагодила контакти зі знаменитим об'єднанням хакерів Anonymous, і ми разом проти діяли втручанням раші в процес волевиявлення американських громадян. Найперше це стосувалось прокремлівської групи хакерів Killnet, якій добряче дісталося від Anonymous. Минулого року цим кілнетівцям вдалось, звісно, не без допомоги рашистських спецслужб, дешифрувати нашу групу. Нам стали погрожувати, аж до фізичного знищення. Ми поміняли паролі, але згодом такі листи почали надходити знову. В останньому йшлося про те, що їм відомо про кожного з нашої групи все, включно з адресами проживання і складом сімей. Лист датував-

ся чотирнадцятим лютого 2022 року – така собі «валентинка» від, так званого, старшого брата.

Це вже були не жарти. На фоні останніх повідомлень про ймовірний напад рф на нашу країну, якими рясніли всі засоби масової інформації, легковажити такими погрозами було б безглуздо. За день до початку війни всі члени нашої групи X-52 зустрілись у Києві і прийняли рішення про повну конфіденційність подальшої діяльності.

РОЗМОВА ПІД ВИБУХИ РАКЕТ

Добу, поки ми не доїхали до Варшави і не облаштувались у наших з Денисом спільних знайомих, я був відлучений від звичної роботи, якою займався і вдень, і вночі. У мене був з собою ноутбук, але я не ризикнув працювати на ньому в таких умовах. Вся конфіденційна інформація була зашифрована і «захмарена», тож користуватись нею ближчим часом я не збирався.

Перед від'їздом з Ірпеня я зателефонував Денисові. Після нашої останньої зустрічі він залишився ночувати в Києві у тітки, оскільки зранечку мав

якісь нагальні справи. Мій дзвінок застав його в парковці на нульовому поверсі тітчиного будинку на Григора Тютюнника. Чутність була на диво гарною, і, крім хрипкого голосу мого побратима, в слухавці щось раз-по-раз гриміло.

– Ало-о, – наляканий цим гуркотінням, зарепетував я в мобілку, – вас там що, бомблять?!

– Другий склад слова правильний, а перший «ракети», – спокійним тоном відгукнувся Денис. – Чому ти так кричиш?

Мене завжди насторожувало, коли він був надто спокійним. Таке собі затишшя перед бурею.

– У нас тут Коцюбинськ обстріляли, – вже тихіше додав я. – Адреналін зашкалює.

– Ага, – схвильовано видихнув мій побратим після короткої паузи. – Треба вибиратись до нас в Ірпін'я...

– Слухай!

Мене раптом ніби осінило.

– Ми з Марійкою вирішили везти наших хлопців у Францію до її знайомої. Давай і ти з Наталкою з нами рушай. Ми на вас почекаємо. Разом буде веселіше.

– Ні.

Макс сказав це без роздумів, видно, вже прийняв рішення. А коли він щось вирішив, то його не переконати.

– У мене є дуже нагальна справа в Києві, саме сьогодні. Наталці зараз зателефоную, щоб ішла до наших друзів неподалік, у них є де заховатись. А згодом, якщо що, відвезу її до батьків на Херсонщину.

З красунею степовичкою Наталкою Максим одружився кілька років тому, дітей у них ще не було.

– Як скажеш.

У мене раптом виникла думка, що ми можемо більше ніколи не побачитись.

Та до біса цю дурню!

– Сподіваюсь незадовго повернутись. Бережи себе, старий.

– І ти себе. Марійку і хлопчиків поцілуй від мене. У Варшаві зупиняйтесь у Лешка Щерби, він завжди готовий допомогти, ти ж знаєш. Ну, на зв'язку, як вчора домовились...

Максим відімкнувся. Заледве я відняв мобілку від здорового вуха, як у другому задзвеніло, ніби зумер польового телефону. Недарма ж кажуть, що так сигналізує нам якийсь хворий орган.

Юрій ЗИЛЮК.

Довгожительна Волині

Якогось дня до редакції зателефонувала читачка Олена Федорівна Гутник та попросила привітати у «Волинській газеті» її свекруху з с. Охотин, що в Луцькому районі, Лікеру Пилипівну Гутник. 12 квітня довгожительці Волині виповнилося 103 роки від дня народження. Багато що побачила та пережила на своєму віку Лікера Пилипівна. Далеко не кожному вдається перейти через одне століття, в якому змішалися і радості, і болі. Нелегко матері було поховати двох синів. Та серце нееньки розряджує ще один син Феодосій Іванович та невістки: Олена Федорівна та Віра Федорівна. Їхню любов та вдячність найкраще характеризує прохання привітати свекруху з Днем народження.

Від імені родини бажаємо стотрирічній Лікері Пилипівні міцного здоров'я, теплих сонячних днів та утіхи від найрідніших людей та сусідів.

РЕЦЕПТИ

Кнедлі з карамелізованою цибулею

Інгредієнти:

0,5 кг вареної картоплі;
1 кг сирої картоплі;
3 ч. л. картопляного крохмалю;
2 цибулини;
2 ст. л. олії;
20 г вершкового масла;
1 ч. л. цукру;
Сіль, перець – до смаку

Відваріть картоплю, дайте трохи охолонути і розімніть її. Варити картоплю можете як почищено, так і в мундирах.

Очистіть сиру картоплю, потріть на тертці та відіжміть зайву рідину. Додайте сиру картоплю і крохмаль до відвареної, добре перемішайте.

З тіста сформуйте кульки, завбільшки з м'ячик для пінг-понгу.

Для легкості створення кнедлів, можете обваляти кожен кульку в борошні.

Закип'ятіть воду в каструлі та відваріть кнедлі. Коли вони будуть готові, піднімуться на поверхню.

Тим часом приготуйте карамелізовану цибулю. На розігріту па-

тельню додайте олію та вершкове масло.

Наріжте цибулю півкільцями та висипте на пательню. Смажте, помішуючи, до зарум'янювання цибулі.

Додайте цукор, зменшіть вогонь та смажте до готовності.

Готові кнедлі посипте карамелізованою цибулею. Таку страву можна подавати зі сметаною.

Якщо ви захочете зробити кнедлі з начинкою, тоді столовою ложкою наберіть трохи тіста, розрівняйте і в середину викладіть начинку. Це може бути солоний сир, сливи, м'ясо, гриби або все, що буде вам до смаку.

Смакуйте з задоволенням!
Фото з сайту s1.tchkcndn.com.

СВЯТА

26 квітня. Свято Дмитра, Георгія, Марфи. Міжнародний день секретаря. Всесвітній день інтелектуальної власності. Міжнародний день пам'яті жертв радіаційних аварій і катастроф. День джінсів. Міжнародний день пам'яті Чорнобиля. Народився депутат Волинської обласної ради Орест Маховський.

27 квітня. Свято Антона, Валентини, Івана, Мартіна, Олександра. День кадровика в Україні. День нюху.

28 квітня. Свято Анастасії, Андрія, Аристарха, Василиси, Віктора, Кіндрата, Леоніда, Лук'яна, Олександра, Севастяна, Федора, Трохима. Усесвітній день охорони праці.

29 квітня. Свято Василини, Галини, Ірини, Леоніда, Михайла, Ніки, Павла. Міжнародний день танцю. Міжнародний день астрономії. Народилися депутат Волинської обласної ради Оксана Філіпчук та голова Зимнівської сільської територіальної громади В'ячеслав Католик.

30 квітня. Свято Адріана, Єфрема, Івана, Михайла, Олександра, Семена, Федора. День прикордонника. Міжнародний день джазу.

1 травня. Свято Антона, Василя, Віктора, Юхима, Івана, Кузьми, Фелікса, Яна, Тамари. День праці. Міжнародний день соняшника.

2 травня. Свято Віктора, Георгія, Єгора, Івана, Семена, Яна, Мотрони. Всесвітній день тунця. Всесвітній день скапбукінгу. Народився представник Президента України у Волинській області в 1994-1995 рр. Юрій Ленартович.

Чайнворд

1-2. Збройні сили України. 2-3. Громадянка України. 3-4. Фахівець з астронавтики. 4-5. Прилад для нічного бачення. 5-6. Фахівець з розвідки. 6-7. Частина рослини, що виростає на кінці стебла. 7-8. Господь сказав: «Я ...?.. і омега». 8-9. Передова частина військ. 9-10. «Розпустився ...?.. – пора сіяти горох» (прикмета). 10-11. Це українське місто активно атакують рашисти. 11-12. Той, хто розробляє теоретичні питання. 12-13. Секретне сполучення цифр чи букв. 13-14. «Посієш вчасно, то виродить ясно, а посієш рідко, то виродить ...?» (приказка). 14-15. Житель Одеси. 15-16. Друг, приятель. 16-17. Страва зі шматочків м'яса, нанизаних на шампур. 17-18. Пофарбоване яйце. 18-19. Настоятель Свято-Михайлівського собору в Києві. 19-20. Вибухова речовина. 20-21. «Львівський» хижий звір. 21-22. Боєць, солдат. 22-23. Одиниця яскравості. 23-24. Він призначений для буксирування. 24-25. Чорнобильська атомна електростанція.

Все буде Україна!				1				2													
												3									
								4													
				5																	
												6									
10				9										8						7	
				11										12				13			
16								15								14					
				17										18							
		20				19															
				21				22		23											
		25				24															

Ярослав Ройко

Відповідь на Чайнворд «Святковий квітень»:

1-2. Благовіщення. 2-3. Яровина. 3-4. Априліс. 4-5. Сон. 5-6. Нарцис. 6-7. Священодійство. 7-8. Оранта. 8-9. Ангел. 9-10. Любов. 10-11. Вербич. 11-12. Четвер. 12-13. Розп'яття. 13-14. Яків. 14-15. Воскресіння. 15-16. Ярило. 16-17. Образ. 17-18. Зло. 18-19. Оберіг. 19-20. Голгофа. 20-21. Апостол. 21-22. Ладан. 22-23. Народ. 23-24. Доля. 24-25. Яєчко.

Вітання

Завтрашній квітневий день принесе з собою весняну радість в затишну та впорядковану оселю Оксенюків. І вона якраз доречна, бо черговий день народження вітає до господаря цього щирого та шанованого сімейства Валерія Павловича, який, здається, з молоком матері та з пелюшок полюбив природу рідного краю. З роками спорідненість з нею лише посилюється. Саме цей визначило подальшу долю цього славного легена, який впродовж десятиліть леліє лісові діброви не з меншою увагою, ніж рідних дітей та онуків. А ще, окрім іншого, з шанобою ставиться до своєї судженої Наталії, з якою пліч-о-пліч крокують життєвим шляхом до нашої великої та славної Перемоги. І твердо вірять, що вона неодмінно настане.

Ваші щирі друзі і «Волинська газета».

АНЕКДОТИ

Йде чоловік вночі по цвинтарі і їсть пиріжок. Несподівано з темноти витягується рука і роздається страшний крик:
– ДАЙ!!!
– Щ-щц-о, п-п-п-пир-р-рр-ріж-жок?
– Ні. Паперу!!!

Заходжу на пошту. Черга – чоловік тридцять, кожен стоїть біля вікна хвилин 7-10. Стою вже півгодини, обслужили тільки трьох осіб. Переді мною стоїть дід років сімдесяти. Раптом він обертається і каже:
– Коли я сюди прийшов, я був твого віку! Вся черга впала...

Карту водія номер UAD0000003FR1000, активна до 03.07.2023 - **вважати не дійсною** у зв'язку з втратою

Втрачений військовий квиток Мельника Максима Юрійовича, виданий 31.01. 2019 року Луцьким ОМВК, **вважати недійсним**.

Вважати недійсним диплом про закінчення навчального закладу серії НТ №894817, виданий 1990 року Дубенським коледжем РДГУ (Дубенським коледжем РДПІ) Дубнівським педагогічним училищем на ім'я Трофимчук Лесі Віталіївни, у зв'язку з втратою оригіналу.

Гороскоп

Овен.

Ви можете відчувати певну нестабільність у сфері стосунків. Не дозволяйте емоціям взяти гору, будьте розсудливі. У сфері кар'єри можливі непередбачувані обставини, тому будьте готові до змін.

Телець.

Цей період буде переважно спокійним і стабільним. Ви зможете зосередитися на своїх проєктах і займатися роботою без жодних перешкод. Не забувайте відвідувати своїх друзів та родину.

Близнюки.

Час змін та викликів. Ви можете зіштовхнутися зі складними ситуаціями, але це може допомогти вам зрости та стати сильнішими. Але навіть в негативних ситуаціях можна знайти позитивні сторони.

Рак.

Цей період буде часом, коли ви зможете розкрити свій творчий потенціал. Зосередьтеся на своїх хобі та розвивайте свої здібності. Не забувайте також про спорт і харчування. Відпочиньте у вихідні.

Лев.

Цей період буде для вас часом успіху і досягнень. Ви отримаєте визнання за свою роботу. Використайте цей час, щоб розвивати свої здібності та розширювати коло знайомств.

Діва.

Вам необхідно зосередитися на своїх цілях. Віддайте пріоритет своїм особистим завданням і виконуйте їх без зволікань. Зробіть список завдань та планів на майбутнє, щоб бути більш організованими.

Терези.

Цей період може бути досить напруженим, тому вам потрібно буде бути обережними зі своїм часом та енергією. Намагайтеся уникати конфліктів та сприймати все з більшою терпимістю.

Скорпіон.

Будьте готовими до викликів, адже в ваше життя прийдуть зміни та деяка невизначеність. Не бійтеся брати на себе нові завдання. Зберігайте позитивний настрій та будьте відкриті до нових можливостей.

Стрілець.

Вам необхідно зосередитися на розвитку своїх навичок та знань. Вивчайте нові речі та намагайтеся розширити свій кругозір. Це допоможе вам в роботі та особистому зростанні. Не забувайте про друзів.

Козоріг.

Зосередьтеся на своєму здоров'ї та добробуті. Візьміть перерву від роботи та займіться справами, які допоможуть вам розслабитися та відновити енергію. Натхнення запалить ваше серце та підкаже дорогу.

Водолій.

Варто зосередитися на стосунках з близькими та друзями. Не забувайте приділяти увагу людям, які вам важливі, і зустрічайте їх з відкритим серцем. Будьте відкриті для нових знайомств.

Риби.

Вам варто зробити акцент на своєму духовному розвитку. Також приділяйте увагу навчанню та своєму саморозвитку, адже це допоможе вам зростати у фінансовому та кар'єрному плані.

ПАМ'ЯТАЙМО!

37 річниця аварії на Чорнобильській АЕС

26 квітня 1986 р. різницею в дві секунди відбулися два вибухи на четвертому реакторі Чорнобильської АЕС. Обвалилася частина будівель, почалася велика пожежа. Величезна кількість радіоактивних речовин було викинуто в атмосферу.

30 співробітників АЕС померло в перші дні і тижні аварії, ще 4000 тисячі – згодом, сотні тисяч людей померли в наступні кілька років від онкологічних захворювань і променевої хвороби. Було завдано непоправної шкоди екології Європи.

Багатоденну пожежу намагалися загасити сотні пожежників та працівників аварійних служб, у тому числі й з Волині. Багато з них згодом померли від променевої хвороби. Понад 100 тисяч жителів найближчих населених пунктів були евакуйовані після аварії.

Щоб запобігти подібним аваріям у майбутньому, наприкінці 1986 р. четвертий реактор накрили спеціальним «саркофагом» і Чорнобильську АЕС знову ввели в експлуатацію. У наступні роки через великі пожежі відключили інші три реактори.

У 2019 р. над станцією запустили новий «саркофаг», оскільки старий був уже непридатний. У наш час Чорнобильська АЕС готується до повного зняття з експлуатації.

У грудні 2016 року Генеральна Асамблея ООН проголосила 26 квітня Міжнародним днем пам'яті про Чорнобильську катастрофу. Щодня в цей день проходять пам'ятні заходи, виставки та інформаційні хвилинки про Чорнобильську трагедію. Такі заходи відбуваються і на Волині. В арт-галереї Луцького ЦУМу сьогодні відкривається виставка, присвячена пам'яті чорнобильців, на меморіалі до пам'ятного знаку жертв Чорнобильської катастрофи о 11 годині відбулося покладання квітів по вшануванню пам'яті загиблих, померлих громадян внаслідок трагедії на Чорнобильській АЕС, до меморіальної дошки Анатолія Грищенка, інші заходи.

Пам'ятаймо усіх, хто рятував світ від катастрофи, шануймо ліквідаторів аварії та їхні сім'ї і разом вболіваймо за наших героїв на фронті. Україна перемогла тоді, переможе і зараз.

Федір РУЗАК,
Анатолій ЛУЧКО,
голови громадських чорнобильських організацій –
учасники ліквідації наслідків аварії на ЧАЕС.

ПАМ'ЯТАЙМО!

Хатинна для «Волинської газети»

Вітдає обійстя провідного інженера служби державної охорони ПЗФ Черемського природного заповідника Василя Бережного. При вході на подвір'я помітив гарненький будиночок.

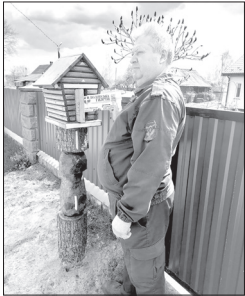
– Для птахів? Занадто низько. Хто ж там живе?

– Це хатинка для «Волинської газети», – мовив господар. – Листоноша його також любить. Такі є і в інших наших працівників.

– Добре було би, щоб вони з'явилися в усіх 27 передплатників «Волинської газети», які працюють у Черемським природним заповіднику.

– Що ж, завдання прийняте... – усміхається на телісник, еколог і майстер.

...А коли хтось із читачів захоче такий, звертайтеся до редакції. Можливо, і у вас на подвір'ї з'явиться ошатний палацик «Волинської газети».

Володимир МИРКА,
директор Черемського природного заповідника.
На фото автора: Василь Бережний.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

Двотомник Ігоря Ольшевського

Кілька місяців тому у мистецькій агенції «Терен» побачив світ двотомник Ігоря Ольшевського «Із калейдоскопа десятиліть: рефлексії запізненого вісімдесятиріччя». Презентація цього унікального видання відбулася минулого четверга у Волинському академічному обласному театрі ляльок. Безпосередніми натхненниками заходу стали Світлана Кресак і Зінаїда Пахолок при дієвій підтримці Волинської обласної філармонії, Волинської державної обласної універсальної наукової бібліотеки ім. Олени Пчілки, Департаменту культури Луцької міської ради, Волинського академічного обласного театру ляльок, Волинського краєзнавчого музею, Луцького інституту розвитку людини Університету «Україна». Модерувала творчий вечір-презентацію Світлана Кресак.

– Сьогодні ми відчиняємо двері у творчу майстерню талановитого земляка-письменника, багатогранної творчої особистості Ігоря Еділовича Ольшевського, який відійшов у засвіті 6 червня 2021 року, – мовить ведуча. – Маємо нині велику приємність презентувати Волині двотомне видання літературно-критичної праці «Із калейдоскопа десятиліть: рефлексії запізненого вісімдесятиріччя» та віддати шану таланту Ігоря Еділовича, його високій людяності та відданому служінню Слову.

Пані Світлана нагадує присутнім про творчий спадок Ігоря Ольшевського – книги «Редактор снів», «Зодіакальне світло», «Леся Українка: містика імені й долі», «Павло Тичина: таїна життя і творчості», «Григорій Сковорода: місія Посланця», «Хованки в житті». «Із калейдоскопа десятиліть» – книга літературно-критичних есеїв, яку, як він сам зазначив, присвятив «світлій пам'яті перших читачів і критиків моїх рукописів та публікацій – моїх батьків – Еділа Михайловича та Галини Павлівни Ольшевських». А ще в ній кількості імен близьких побратимів по літературному цеху, з якими товаришував письменник. Серед них чи не всі знакові для Волині імена! Зокрема, героями Ігорових есеїв постають Віктор Вербич, Андрій Криштальський, Ігор Павлюк, Петро Коробчук, Клава Корецька, Микола Мартинюк, Галина Яструбецька, Ніна Горик, Олена Пашук і багато інших суцільних, і вже спочилих у Бозі літературних величин Волині й України.

– Ігор Ольшевський – надзвичайно працьовитий, багатогранний і талановитий особистість, – наголосила модератор літературно-мистецького дійства. – Про це кожен може переконаватися, відвідавши унікальний меморіальний музей Ольшевських, який діє у Волинській обласній філармонії. Саме там останнім часом і працювали Ігор Ольшевський та його батько Еділ Михайлович.

Світлана Кресак запрошує на сцену Сергія Єфіменка – директора філармонії, великого ентузіаста, відомого

мистецького діяча і хранителя пам'яті талановитої родини. Він, до речі, і є творцем цього невеличкого родинного простору Ольшевських.

Сергій Єфіменко поділився спогадами про Ігоря Ольшевського та його батьків, високо оцінив подвижницьку працю письменника. Нагадав, що він ще й чудово співав, мав авторські пісні. Якось купив телескоп, щоб краще спостерігати за зоряним небом. А в житті у його видноколі були усі друзі і колеги, літературні зірки минулого і сучасного, про що і засвідчує це вже посмертне видання. – Ігор міг одразу після якогось знакового концерту за годину-дві написати ґрунтовну статтю, не забувши наголосити на всіх новаціях, мистецьких знахідках та талантові їх виконавців, – пригадав виступаючий.

Автор передмови та видавець двотомника Андрій Криштальський зазначив у своєму виступі:

– Це двотомне видання розкриває глибоку ерудицію та інтелектуальний потенціал автора й запрошує до захопливої мандрівки в духовний світ багатьох особистостей.

Андрій, будучи редактором студентської газети Лесиноного вишу «Луцьк молодий», запросив на роботу й Ігоря. Обоє дружили впродовж кількох десятиліть спільної праці, яка лишила багато приємних спогадів. Власне, зі студентської газети долучилися і до письменницької роботи.

Світлана Кресак звернула увагу присутніх, що й Ігор Ольшевський чи не найбільше любив свого шефа, про що свідчать його «Тетраптих про Андрія Криштальського», в якому він щораз із великою любов'ю дає оцінку і характеристику книг Андрія Криштальського.

Ігор Ольшевський мав дуже багато літературних псевдонімів й публікувався за межами України на сторінках часописів Польщі, Словаччини, Греції та ін. Він лауреат літературно-мистецьких премій ім. Агатангела Кримського і Пантелеймона Куліша.

Своє слово на пошану творчих здобутків Ігоря Ольшевського мовили кандидати філологічних наук, доцен-

ти колишнього Луцького педінституту ім. Лесі Українки, в якому навчався ерудований студент, котрому Доля судила стати високоосвіченим журналістом і літературознавцем. Майя Хмелюк відзначила феноменальний талант, неординарність і самостійність мислення, всеохопність інтересів, високий рівень літературознавчих праць. Лариса Павленко звернула увагу на науково-пошукові праці в галузі філософії та історії релігії, які несуть неабиякий пізнавальний інтерес, але до презентованого двотомника не увійшли. Викладачі підкреслили невичерпність значущої вагомої творчості Ігоря Ольшевського для перспективних філологічних студій.

Усе життя Ігоря Ольшевського було тісно пов'язане з бібліотеками, де він і працював, був співведучим творчих клубів, натхненником різних літературно-мистецьких імпрез, зрештою, чи не найкращим, найбільш активним читачем. І про цю світоглядну грань письменника не забуто на вечорі.

Три статті Ігор Ольшевський присвятив спадщині видатного мовознавця, уродженця Луцька Миколая Крушевського. Їх високий науково-публіцистичний рівень відзначила й доктор філологічних наук, професор Зінаїда Пахолок, яка повернула ім'я науковця країнам. До речі, про титанічну працю Ігоря Ольшевського на науковій ниві схвально відгукувався і академік зі світовим ім'ям, літературознавець Іван Дзюба. Він відзначав: «Ви з неспівомовою початківця вирости на дослідника, який досить упевнено почувається у сфері літературознавства». А Юрій Тичина, небіж Павла Тичина, на книгу «Павло Тичина: таїна життя і творчості» відгукнувся такими словами: «Перше моє враження від вашої роботи – це задоволення і навіть захоплення від глибини і точності дослідження, від багатьох цікавих знахідок і думок. Мені здається, що Ви навіть перевершили свого учителя Станіслава Тельнюка».

На вечорі була присутня письменниця, доктор філологічних наук, професор Галина Яструбецька. Світлана Кресак наголосила, що Ігор Ольшев-

ський особливо цінував її творчість, багато писав про колегу. І у двотомнику її творчості присвячений цілий ряд літературознавчих есеїв.

– Вже перша збірка поетеси вразила читачів глибиною, вболеним поглядом на життя, – процитувала ведуча рядки з двотомника Ігоря Ольшевського.

Галина Яструбецька у свою чергу мовила зі сцени театру і своє професійне слово про двотомник літературно-критичних есеїв колеги. А по скайпу долучився до розмови ще один наш видатний краєнин – науковець і поет, лауреат народної Шевченківської премії Ігор Павлюк, який тепло згадував про Ігоря Ольшевського і аналізував його творчий доробок.

Розмова про нове видання була цікавою, щирою і душевною. Спогади, виступи науковців і письменників супроводжувалися комп'ютерною презентацією. Прозвучали пісні, написані та виконані Ігорем Ольшевським, та уривок з книги «Павло Тичина: таїна життя і творчості». Студент Волинського фахового коледжу культури і мистецтв імені І. Ф. Стравінського Тарас Гришук (клас викладача Віталія Герасимлюка) зіграв Павла Тичину і долучив присутніх до основ думки Ігоря Ольшевського. Додали настрою пісні у виконанні тріо бандуристок «Диво-струни» Катерини Ковальчук, Наталії Чернецької та Алли Клімук (художній керівник – Мирослава Сточанська). Цей колектив з Ігорем Ольшевським єднала багатолітня творча дружба. Молоді й талановиті артисти Волинської обласної філармонії вокалістка Юлія Юфімчук і гітарист Володимир Удалов доєдналися до пошанування пам'яті музично обдарованої особистості, якою був Ігор Ольшевський.

Ведуча вечора нагадала, що двотомник Ігоря Ольшевського побачив світ завдяки Юрію Русінову та всім небайдужим друзям і шанувальникам творчості талановитого лучанина. А вечір завершився оплесками Ігорю Ольшевському та його батькам – Еділу Михайловичу та Галині Павлівні за віддане служіння громаді, українській культурі й духовності.

Сергій ЦЮРИЦЬ.

ВОЛИНЬСЬКА
газета
громадсько-політичний тижневик

Студ- Life

№ 4 (4) 26 квітня 2023 р.

Ціна у роздріб: 7,50 грн
Передплатний індекс 33943

Ерудити правознавства Волинського краю

7 квітня у Фаховому коледжі технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки у дистанційному форматі відбувся IX обласний конкурс «Ерудити правознавства Волинського краю».

У конкурс взяли участь 11 команд з різних шкіл Волинської області: «5D» (Комунальний заклад загальної середньої освіти «Луцький ліцей №22 Луцької міської ради»); «Надія» (Опорний заклад загальної середньої освіти «Раково-Ліський ліцей» Камінь-Каширської міської ради Волинської області); «Legal Pro» (Нововолинський ліцей №8 Нововолинської міської ради Волинської області); «Феміда» (Римачівський ліцей Вишнівської сільської ради); «Феміда» (Опорний заклад загальної середньої освіти «Торчинський ліцей Торчинської селищної ради»); «Sapere aude» Комунальний заклад загальної середньої освіти «Луцький ліцей № 27 Луцької міської ради»; «Юні юристи» (Скобелківська гімназія Горохівської міської ради Луцького району Волинської області); «Юні правознавці» (Навчально-виховний комплекс «загально-освітня школа І-ІІІ ступеня-дитячий садок» с. Жиричі); «Варта» (Комунальний заклад загальної середньої освіти «Луцький ліцей №28 Луцької міської ради»); «Варта справедливості» (Комунальний заклад загальної середньої освіти «Луцький ліцей № 11 Луцької міської ради»); «3 shades of protection» (Комунальний заклад «Луцька загально-освітня школа І-ІІІ ступенів №13 Луцької міської ради»).

На початку дійства з вітальними словами до

присутніх звернувся директор фахового коледжу Станіслав Шеблюк.

«Зразу професіоналами не стають. Треба пройти великий шлях. І цей захід стане першим кроком на ньому. Тому я хочу вам побажати, щоб ви сьогодні гарно відстояли свої позиції, думки та ідеї. Адже вміння переконувати дуже важливе в юриспруденції. Пам'ятайте, головне не те, що ви висловили свої думки, а зуміли довести свою позицію та переконати в цьому інших. Тож всім бажаю перемоги», – зазначив очільник закладу.

Також учасників привітали голова Ради адвокатів Волинської області Галина Руденко, декан юридичного факультету ВНУ Антон Демчук та представник Навчально-наукового інституту права Сумського державного університету Олександр Ільченко.

Інтелектуальна гра складалася з конкурсів: «Візитівка» та конкурс презентацій на тему: «Захист прав дітей в умовах війни». Під час змагань усі учасники продемонстрували ерудованість, знання права, інтелект та кмітливість.

Оцінювало виконання завдань почесне журі: в.о. начальника відділу Луцького місцевого центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги у Волинській області Олена Поліщук; голов-

на спеціалістка сектору з питань запобігання та виявлення корупції Волинської обласної державної адміністрації Оксана Федорова та регіональний представник молодіжного комітету Національної асоціації адвокатів України «UNBA NEXT Gen», адвокат Тарас Манькунт.

За результатами напружених змагань переможцями у номінаціях стали:

- «Експерти-правознавці» – команда «Надія»;
- «Знавці права» – команда «Феміда» Римачівського ліцею;
- «Юридичних справ майстри» – команда «Sapere aude»;
- «Юні інтелектуали» – команда «5D»;
- «Найкреативніші правники» – команда «Варта справедливості»;
- «Найкмітливіші правники» – команда «3 shades of protection»;
- «Творчі юристи» – команда «Юні правознавці»;
- «Генії права» – команда «Феміда» Торчинського ліцею;
- «Найкмітливіші юристи» – команда «Юні юристи»;
- «Найкращі захисники» – команда «Варта»;
- «Найкомунікабельніші правники» – команда «Legal Pro».

Кубок переможця «Ерудити правознавства Волинського краю-2023» здобула команда «Феміда» ОЗЗСО «Торчинський ліцей Торчинської селищної ради».

Окрім відзнак, кожен учасник конкурсу отримав іменний сертифікат, який дозволить поступити в Фаховий коледж технологій, бізнесу та права ВНУ імені Лесі Українки поза конкурсом.

Ольга КОНОНЧУК.

Професіоналізм та компетенція

У березні на базі Луцького кооперативного фахового коледжу ЛТЕУ відбулося онлайн-засідання обласного методичного об'єднання викладачів бухгалтерського обліку Волинської області.

Участь у засіданні взяла викладачка циклової комісії фінансів, обліку та оподаткування Фахового коледжу технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки Наталя Днісюк.

В ході роботи засідання було розглянуто актуальні питання щодо формування професійної компетентності фахівців з обліку та проведено аналіз бухгалтерських програмних продуктів на ринку України.

Також у рамках методичного об'єднання відбулася олімпіада з навчальної дисципліни «Бухгалтерський облік» серед студентів закладів фахової передвищої освіти Волинської області.

Здобувачі освіти ФКТБП продемонстрували високий рівень знань та професійної підготовки, тож у результаті зайняли призові місця. Так, Ірина Громик виборола 1 місце, а Катерина Заєць – 2-ге.

В кінці засідання учасники обмінялися досвідом та обговорили питання співпраці із стейкхолдерами.

Дар'я ОНІМОВА.

Фаховий коледж технологій, бізнесу та права
Волинського національного університету імені Лесі Українки

ЗАПРОШУЄ
НА
ДЕНЬ ВІДКРИТИХ ДВЕРЕЙ

28 квітня 2023 року
о 14.00
зустрічаємось
за адресою: м. Луцьк,
проспект Волі 51,
актова зала

телефон приймальної комісії: 0956204816

Тиждень фінансів, обліку та оподаткування

Традиційно на початку весни у фаховому коледжі проходить тиждень циклової комісії фінансів, обліку та оподаткування, метою якого є стимулювання інтересу у здобувачів освіти та майбутніх абітурієнтів до обраної професії, розвиток їх інтелектуального потенціалу, ініціативи та умінь, практичної реалізації оригінальних ідей, а також узагальнення та поширення кращого педагогічного досвіду.

Цей рік не став винятком. Тиждень циклової комісії розпочався проведенням різноманітних конкурсів, де здобувачі освіти 1-3 курсів спеціальностей 071 Облік і оподаткування та 072 Фінанси, банківська справа та страхування проявили свою креативність, творчі здібності, а також бачення розвитку себе як спеціаліста у майбутньому.

У мультимедійних презентаціях, що були представлені на конкурс, організований викладачем економіки Олександром Лещенком, студенти показали власне бачення майбутнього своєї професії. Здобувачі освіти зазначили перспективи, плюси та мінуси професії, яку вони здобувають, аналізували знання та навички, якими необхідно володіти для того, щоб стати успішним професіоналом. Так, здобувачка освіти групи Анна Валецька визначила етапи шляху до успіху в обраній професії наступним чином:

- 1 – набуті знання; скласти плани на майбутнє;
- 2 – втілити плани у життя; використати знання на практиці;
- 3 – вдосконалюватися щодня; підкорювати світ своєї професії.

Студенти довели, що професію бухгалтера цінують і поважають в усьому світі, адже навіть найменше підприємство не може обійтися без послуг бухгалтера, та й під час кризи ця професія не втрачає актуальності.

В свою чергу, побудова кар'єри в галузі фінансів – це чудовий спосіб постійного особистісного зростання, вдосконалення навичок комунікації та професійних умінь. Людина, що обрала фах фінансиста, завжди залишається цікавою і помітною в суспільстві, привертає до себе увагу успішних людей.

З метою популяризації спеці-

насову нагороду.

Під керівництвом викладачів Олександра Лещенка та Майї Півнюк було проведено конкурс відеороликів на тему «Моя професія – моє життя». У невеличких відеороботах здобувачі освіти показали, як навчання у фаховому коледжі «перевернуло їх життя з ніг на голову, а майбутня професія вже вливається у їхнє сьогодення».

Переможцями конкурсу мультимедійних презентацій «Майбутнє моєї професії» стали Софія Климентович, Божена Кравчук та Анна Валецька.

У конкурсі профорієнтаційних буклетів зі спеціальностей 071 Облік і оподаткування та 072 Фінанси, банківська справа та страхування призові місця посіли: Олександра Артишевська, Оксана Стасюк, Божена Кравчук, Юлія Сокоринська, Валерія Власюк, Катерина Тимань, Софія Плевако та Соломія Бороденко. А в конкурсі відеороликів «Моя професія – моє життя» перемогу здобули: Вероніка Левчик, Ольга Корнелюк, Катерина Оксенчук, Аліна Дорош,

альною 071 Облік і оподаткування та 072 Фінанси, банківська справа та страхування, викладачка Наталія Денисюк організувала та провела конкурс профорієнтаційних буклетів. Студенти взяли активну участь та представили роботи з різноманітним дизайном, наповнили свої буклети цікавими малюнками, фотографіями та корисною інформацією щодо можливостей вступу до фахового коледжу. У створених власноруч буклетах здобувачі освіти навели цікаву інформацію про спеціальності, за якими навчаються, та зазначили посади, на яких можуть навчатися випускники за обраним фахом, звернули увагу на великі можливості для професійного зростання та самовдосконалення у сферах обліку та фінансів. Така інформація є дуже корисною для майбутніх вступників фахового коледжу, адже кожен хоче обрати професію, у якій можна почуватися комфортно і робота буде приносити не лише моральне задоволення, а й належну фі-

Мар'яна Нечипорук, Михайло Плита та Олена Степанюк.

Також у рамках тижня циклової комісії викладачка Галина Дацюк-Васильюк провела показове лекційне заняття з освітньої компоненти «Облік і звітність суб'єктів державного сектору» на тему: «Облік та документальне оформлення основних засобів суб'єктів державного сектору». Було висвітлено питання щодо особливостей визнання, класифікації та оцінки основних засобів у бюджетних установах, порядку їх документального оформлення, синтетичного обліку надходження та вибуття.

Виклад лекційного матеріалу підкріплювався прикладами з життя та супроводжувався змістовною мультимедійною презентацією. Здобувачі освіти використовували робочий зошит-конспект, розроблений викладачем, та зразки заповнення бухгалтерських документів, що уможли-

Закінчення на сторінці 3

Безперервний процес самовдосконалення

Юрисконсульт фахового коледжу Тетяна Маркеєва взяла участь у зустрічі з експертом Шведсько-українського проекту «Підтримка децентралізації в Україні» SKL International Олегом Фасолею.

Захід на тему: «Актуальні питання діяльності гуманітарних відділів територіальних громад в галузі освіти» відбувся 6 квітня на базі Волинського регіонального центру підвищення кваліфікації.

Учасники мали можливість взяти участь у тренінгу щодо визначення індикаторів ефективності її діяльності старшої школи та їх вплив на освітній процес, засвоєння знань здобувачами освіти.

Олег Фасоля наголосив на основних напрямках вдосконалення діяльності закладів освіти: здійснення пошуку найкращих закладів освіти з метою обміну досвідом, модернізація системи профорієнтації та формування команди однодумців, співпраця вищої школи із закладами фахової передвищої освіти.

Після завершення заходу присутні та організатори подякували Олегу Фасолі за цікаві та змістовні поради.

Наш кор.

Початок на с. 2

вило краще розуміння та засвоєння інформації. Закріплення нового матеріалу проходило шляхом розв'язування ситуаційних завдань. Студенти продемонстрували досить значну активність, а головне, бажання працювати на лекції разом із викладачем.

Щороку в рамках тижня циклової комісії фінансів, обліку та оподаткування Наталією Денисюк проводиться олімпіада з бухгалтерського обліку для здобувачів освіти 2 курсу спеціальностей 071 Облік і оподаткування та 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

Олімпіада – універсальний засіб розвитку творчих здібностей здобувачів освіти, активізації їх навчально-пізнавальної діяльності та підвищення якості знань фахівців. Цього року переможне 1 місце зайняла Олександра Артишевська, 2 місце посіли Софія Плевако та Анна Валецька і з місця здобув Владислав Москвич.

Становлення спеціаліста відбувається не тільки на навчальних заняттях, а й у позанавчальний час в атмосфері вільного спілкування. Викладачами циклової комісії фінансів, обліку та оподаткування Наталією Денисюк, Наталією Трофимчук та Маєю Півнюк було організовано зустрічі здобувачів освіти третього курсу груп Б-31, Ф-31, Ф-32 з професіоналами-практиками.

Так, 13 березня здобувачі освіти зустрілися за круглим столом з головним бухгалтером Волинського академічного обласного театру ляльок, директором ПП «Теплий дім ПСП+» Миколою Хамулкою. У дружньому колі студентського колективу Микола Ростиславович описав особливості працевлаштування після закінчення закладу освіти, правила поведінки на співбесіді, труднощі, які виникатимуть на професій-

ній стежині майбутніх фахівців, та як з ними боротися. Особлива увага запрошеного гостя акцентувалася на перевагах обраної здобувачами освіти спеціальності, якості підготовки фахівців з обліку та оподаткування, фінансів, банківської справи та страхування Фаховим коледжем технологій, бізнесу та права ВНУ імені Лесі Українки.

15 березня відбулася зустріч здобувачів освіти з представницею банківської установи Наталією Романюк, яка ознайомила студентів з особливостями роботи у банківській сфері, дала рекомендації щодо складання резюме з метою працевлаштування, акцентувала увагу на нормативних документах, які обов'язково повинен знати кожен працівник банку.

16 березня до фахового коледжу

завітала представниця страхової компанії ПрАТ СК «ПЗУ Україна» Вікторія Панкевич, яка ознайомила майбутніх фахівців з перевагами роботи у сфері страхування. Вікторія Василівна детально розповіла про особливості укладання й супроводу страхових угод та специфіку ринку страхових послуг нашого міста. За круглим столом відбулось жваве обговорення особливостей страхування майна у різних галузях. Найбільше студентів зацікавило обов'язкове страхування відповідальності власників транспортних засобів, зокрема, умови страхування, на які необхідно звертати увагу, заключаючи договір страхування та випадки, при яких відшкодування не відбувається або відбувається не в повній мірі.

Віримо, що ці зустрічі дали чудовий мотиваційний поштовх здобу-

вачам освіти поглиблювати знання, розвивати фахові навички, наполегливо працювати та впевнено прямувати до омріяної професії.

Важливим засобом розвитку у здобувачів освіти творчих здібностей, формування в них навичок самостійної й дослідницької роботи є одна з основних форм позааудиторної роботи – участь у засіданнях секцій здобувачів освіти і молодих вчених.

16 березня під керівництвом Майї Півнюк відбулось показове засідання секції «Фінансовий простір» на тему: «Особливості ринку страхових послуг: міжнародний досвід». Учасники секції підготували презентації та усні доповіді на цю тему, в яких проаналізували стан страхового ринку та динаміку його розвитку за основними видами надання страхових послуг в реаліях сьогодення. Також під час засідання було досліджено характерні особливості страхування країн-лідерів світового ринку та обговорено перспективи перейняття багаторічного досвіду у галузі страхування провідних учасників міжнародного страхового ринку.

Викладачі фахового коледжу не лише прищеплюють нові знання здобувачам освіти, але й постійно працюють над самовдосконаленням. З метою підвищення рівня професійної компетентності викладачів циклової комісії відмінником освіти, завідувачем відділення обліку та права Наталією Мойсеєць було проведено лекторій у формі круглого столу на тему

«Консультація як основна і додаткова форма навчального процесу, її призначення, функції та види». Лекторка звернула увагу на важливість систематичності проведення консультацій під час дистанційного навчання та урізноманітнення їх форм. Також вона зауважила, що консультація є однією з важливих форм навчального заняття, яке передбачає надання студентам потрібної допомоги у засвоєнні теоретичних знань і виробленні практичних умінь та навичок шляхом відповіді викладача на конкретні запитання або пояснення окремих теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Тиждень циклової комісії завершила V обласна інтелектуально-розважальна гра «Ліга юних економістів», яку організували та провели Дарія Жукова, Галина Дацюк-Васильюк, Наталія Денисюк, Оксана Боярчук, Олександр Лещенко. Щороку даний захід організовується для учнів 9-10-х класів закладів загальної середньої освіти з метою пошуку та підтримки талановитої учнівської молоді, популяризації економічних знань та фінансової грамотності, сприяння розвитку навичок раціональної економічної поведінки; формування економічного світогляду молоді, запровадження сучасних інноваційних освітніх технологій навчання.

Отже тиждень циклової комісії фінансів, обліку та оподаткування був насиченим різноманітними цікавими та пізнавальними заходами. Усіх здобувачів освіти, які здобули переможні місця в конкурсах та олімпіаді, було відзначено грамотами та символічними подарунками.

Голова циклової комісії фінансів, обліку та оподаткування

Дарія ЖУКОВА.

Порятунок – на першому місці

Кожен з нас може опинитись у ситуації, коли комусь терміново необхідна допомога. І саме від правильного алгоритму дій буде залежати стан потерпілого і навіть його життя. Особливо, під час воєнного стану.

Тому фаховий коледж приділяє значну увагу наданню першої домедичної допомоги. Навчання проходять як у закладі, так і за його межами.

У середині березня здобувачі освіти ФКТБП групи С-11 взяли участь у практичному семінарі з надання першої до-

медичної допомоги при надзвичайній ситуації. Навчання та практичне відпрацювання відбулося на базі одного з медичних закладів обласного центру. До навчань були залучені не тільки студенти, а також викладачі фізичної культури Циклової комісії природничих дисциплін,

спорту та цивільної безпеки.

Під час перевірки набутих знань здобувачі освіти та викладачі фахового коледжу змогли відпрацювати індивідуальні та групові алгоритми дій на випадок надзвичайних ситуацій.

На практичному семінарі були відпрацьовані дії під час серцево-легеневої реанімації постраждалого з різними показниками та ситуаціями, домедична допомога при переломах, прийоми та способи іммобілізації (за гострої необхідності) та ряд інших важливих дій і заходів, які можуть врятувати життя людини у надзвичайній ситуації.

Також в актовій залі фахового коледжу наприкінці березня відбулися навчання із серцево-легеневої реанімації.

Здобувачі освіти прослухали теоретичну частину та мали можливість під наглядом медичної сестри на манекені потренуватись робити непрямий масаж серця.

Провели навчання медична сестра фахового коледжу Олеся Соловей і викладачі Павло Горбай та Іван Черевко.

Дар'я ОНІМОВА.

Чарівний світ поезії

Фаховий коледж вкотре став місцем для зустрічі з творчими, інтелектуальними людьми, тими, хто вміє відчувати душою красу художнього слова. У закладі відбулася творча зустріч з молодіжкою поетесою Анастасією Веснянкою.

Анастасія Веснянка – учасниця Всеукраїнського конкурсу молодіжної української поезії та української авторської пісні «Хортицькі дзвони» імені Марини Брацило, конкурсу «Діти Війни За Мир», конкурсу авторської поезії «Українська – мова героїв», Всеукраїнського конкурсу есе «Моя мрія – успішна Україна» (нагороджена дипломом III ступеня), Всеукраїнського у авторській поезії та прози «Яwriter» (найвища нагорода – 1 місце).

Як і у всіх, після 24 лютого її життя кардинально змінилося. Тож зараз вірить лише у Бога, ЗСУ та у себе. А свої переживання та почуття виливає в поетичні рядки.

У фаховому коледжі молода письменниця презентувала поетичну збірку «Дві сторони долі». На захід завітали здобувачі освіти 1-2 курсів.

Авторка читала вірші, кожен з яких – це неповторність. У кожному вірші є щось своє, незвичайне: свої слова, свої думки, свої рими. Йшли вони від щиро-

го серця, від бажання подарувати присутнім частинку себе. Талановита поетеса зацікавила та зарядила присутніх своїм життєвим позитивом.

Зустріч пройшла в теплій, душевній атмосфері і не залишила байдужим жодного.

На згадку про поетичні читання відбулася традиційна автографесія.

Наш кор.

EuroEst 2023

4 квітня 2023 року у ВСП «Фаховий коледж технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки» відбувся майстер-клас з ціллю підготовки здобувачів освіти до літньої практики в Італії в рамках проєкту EuroEst 2023.

тому числі – різницю між свіжою пастою, що готується ручним способом (pasta fresca) та пастою промислового виробництва (pasta secca).

Наш кор.

Здобувачі освіти спеціальностей «Харчові технології» та «Готельно-ресторанна справа» Волинського національного університету імені Лесі Українки, Луцького національного технічного університету та Фахового коледжу отримали практичні знання разом з Асоціацією UCM Italy та її президентом Паоло Брешша.

Учасники проєкту дізналися про тонкощі гостинності Півдня Італії, в

«Шаховий король та королева ФКТБП»

Наприкінці березня в рамках проведення тижня циклової комісії природничих дисциплін, спорту та цивільної безпеки, викладачі фахового коледжу Оксана Тесунова, Іван Сидорук, Андрій Розтока та Олександр Ходорчук організували та провели змагання з шахів «Шаховий король та королева ФКТБП» серед здобувачів освіти закладу, а також викладачів, науково-педагогічних працівників та співробітників фахового коледжу.

Змагання з шахів серед здобувачів освіти зібрали чималу кількість бажаючих позмагатися за звання «Шахового короля та королеви ФКТБП». Турнір пройшов під гаслом: «Спорт нас об'єднує та надихає».

Ніхто з учасників не хотів поступитися суперникам, як в дівчат, так і в юнаків, то ж усі присутні стали свідками безкомпромісної боротьби за кожну фігуру в кожній грі.

У змаганнях з шахів серед дівчат місця розподілилися таким чином:

I місце – Анастасія Масовець (група П-22), II місце – Маргарита Мельничук (група С-11) та III місце – Євгенія Чуйка (група ТК-12).

Серед юнаків перемогу святкували:

I місце – Михайло Плита (Ф-22), II місце – Дмитро Мороз (Ф-12) та III місце – Владислав Верзун (група ТК-21).

Гарні та видовищні ігри продемонстрували й викладачі фахового коледжу. У їхніх змаганнях до останнього точилася запекла боротьба, а результат був невідомий та практично непередбачуваний до фінального ходу.

У результаті титул найсильнішого шахіста фахового коледжу серед викладачів виборов Дмитро Шостак, II місце – Віталій Соловей, а III місце – Олександр Лещенко.

Наш кор.

Краща ракетка ФКТБП

У рамках проведення тижня циклової комісії з природничих дисциплін, спорту та цивільної безпеки, викладачі фахового коледжу – Оксана Тесунова, Іван Сидорук, Андрій Розтока та Олександр Ходорчук організували та провели змагання з настільного тенісу «Краща ракетка ФКТБП» серед збірних команд навчальних груп першого курсу.

У змаганнях взяли участь майже 20 студентів ФКТБП.

У результаті запеклих двобоїв перемогу серед дівчат здобула Анастасія Дейна (група Т-12), друге місце виборола Олександра Гридковець (група Б-11), а третє – Маргарита Мельничук (група С-11).

Серед хлопців перше місце на п'єдесталі зайняв Дмитро Мороз (група Ф-12), друге місце здобув Денис Тихий (група С-11), а на третьому розмістився Станіслав Устимчук (група ТК-11).

Такі спортивні заходи позитивно впливають на атмосферу в закладі. Студенти не лише демонструють свої здібності, але й налагоджують зв'язки між собою.

Дар'я ОНІМОВА.

ВІТАННЯ!

Колектив Фахового коледжу технологій, бізнесу та права Волинського національного університету імені Лесі Українки щиро вітає квітневих ювілярів:

**Луцька Миколу Аніфаловича та
Кисляк Світлану Володимирівну.**

Від щирого серця бажаємо вам, шановні ювіляри, надалі залишатися такими ж енергійними та невтомними, щирими і турботливими. Нехай Господь Бог щедро дарує Вам мир, щастя, здоров'я, світлу радість та родинні гаразди.

Щоб спокій і мир панували в родині,
Щоб щастя всміхалось при кожній годині
Нехай обминають Вас болі й тривоги,
Хай стелиться довга життєва дорога,
Хай легко працюється, гарно живеться,
Все вміється, множитьесь і удається!
Здоров'я міцного, щастя без краю,
Усього найкращого ми Вам бажаєм!

**Фаховий коледж технологій, бізнесу та права
Волинського національного університету імені Лесі Українки**

**Запрошуємо на навчання для здобуття освітньо-
професійного ступеня фахового молодшого бакалавра
за спеціальностями:**

- Інформаційні системи та технології
- Фізична культура і спорт
- Право
- Фінанси, банківська справа та страхування
- Облік і оподаткування
- Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
- Харчові технології
- Готельно-ресторанна справа

У фаховому коледжі діють курси з підготовки до вступу

Чекаємо Вас за адресою:
м. Луцьк, пр. Волі 51,
тел. приймальної комісії: 0956204816

